

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

NO 53 "Keleivis" Telefonas AN 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., GRUODŽIO (DECEMBER) 31, 1958
Entered as Second Class Matter February 23, 1948, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Atkire Numeris
Kaina 10 Centų

53-TIEJI METAI

KELEIVIS

PRENUMERATA MĖNAMO:

Amerikoje, Kanadoje, Po-
ty Amerikoje, Europoje... \$4.00

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

Lithuanian Weekly

Represents over 70,000 Lithuanians in
New England and about 1,000,000
in the United States

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Rytinė Vokietijoje Kyla Nauji Neramumai

Komunistų Valdžios Įtaka Labai Menka, Gal Tik 5%
Gyventojų Remia Rusų Pastatytą Valdžią; Vokie-
čių Bėgimas į Vakarus Tęsiasi; Vakariai Siūlo
Rusams Derėtis Dėl Vokietijos Sujenijimo.

Berlyno klausimu Vakarų valstybės jau galutinai susitarė pasiūsti Maskvai atsakymą į rusų pasiūlymą padaryti iš Berlyno "laisvą miestą" ir ištraukti iš ten Vakarų kariuomenę. Vakarų valstybės rusų siūlymą sutarė atmesti, bet kartu jos siūlo rusams derėtis ne tik dėl Berlyno, bet ir dėl viso "vokiško klausimo", kad pašalinus iš tarptautinių santykių vieną neramumus keliantį klausimą.

Vakaruose nurodoma, kad rytinė Vokietijoje rusų pastatyta komunistinė vyriausybė neturi gyventojų pritarimo, o dabar ten ir vėl prasideda žmonių bėgimas prieš rusų pastatytą valdžią. Jei rytinė Vokietijoje kiltų neramumai ir gal net maistas, kaip Vengrijoje, tai Sovietų pozicija visoje rytinėje Europoje būtų susilpninta.

Žmonių bėgimas iš rytinės Vokietijos jau sudaro sunkumų rytinės Vokietijos ūkiškame gyvenime, ypač bėgimas įvairių specialistų ir išlavintų darbininkų. Gal dėl to svarbiausiai komunistai ir nori Berlyno vakarinę dalį atskirti nuo Vakarų, kad galėtų sutrukdinti vokiečiams bėgti į Vakarus. Jau virš pusrėčio milijono vokiečių iš rytinės Vokietijos pabėgo į vakarinę Vokietiją ir galo tam bėgimui nesimato. Bet Vakarų valstybės nėra jokio išskaiciavimo tą "žaidimą" bolševikiškoje "uždangoje" gydyti ir atsikvėpti nuo savo teisių tame mieste. Tikimasi, kad esama padėtis ir didėjantieji neramumai rytinė Vokietijoje turėtų paskatinti komunistus būti sukalbamesnius. Kiek tas laukimas yra pagrįstas parodys tik derybos, jei prie jų pris.

Popiežiaus Dovana Lietuvių Tautai

AP spaudo agentūra praneša, kad popiežius Jonas 23-čiasis gruodžio 26 d. įsakė išbraukti iš diplomatinio atstovybių prie Vatikano skaičiaus Lenkijos ekziliinės vyriausybės (Londone) ir Lietuvos atstovybės. Tos žinios patvirtinimo iš lietuviškų šaltinių dar neturime.

Panaikinimas lenkų ekziliinės vyriausybės atstovybės aiškinama tuo, kad tai padaryta kardinolui Wyszyńskiui patarus, nes Lenkijoje bažnyčia ir komunistinė vyriausybė, bendrai imant, nebloggeri sugyvena. Bet kuo remiantis panaikinta Lietuvos atstovybė, galima tik spėti.

Prezidentas Ruošia Išlygintą Biudžetą

Prezidentas D. D. Eisenhower greit įteiks kongresui ateinančių metų biudžetą, bet jis jau iš anksto pareiškė, kad biudžetas bus suvestas žymiai mažesnis, negu šiais metais, bent 3 bilionai dolerių bus nubraukta. 77 bilionų dolerių biudžetas bus išlygintas, pajamos ir išlaidos bus lygsvorėje.

Tokie pranešimai jau rodo atgarsio. Visi sako, kad biudžeto išlyginimas daromas politiniais, o ne finansiniais sumetimais. Amerikos ūkio planavimo draugija įspėja, kad biudžeto išlyginimas nėra svarbiausias reikalas, pirmiausiai reikia užtikrinti krašto saugumą, o ne biudžeto pajamų ir išlaidų išlyginimą.

Rusai Pasirašė Paskolos Sutartį

Sovietų Rusija ir Egiptas pereiną šeštadienį pasirašė sutartį, pagal kurią Egiptas gauna iš Sovietų 400 milijonų rublių paskolos Aswan užtvankai per Nilą statyti. Pažadas duoti paskolą buvo jau seniau peskelbtas.

Dėl Aswan tvenkinio Egiptas seniau buvo gavęs pažadų ir iš Amerikos, bet 1956 metais valstybės sekretorius pažadą atšaukė ir įpykęs Nasseris dėl to nacionalizavo Sueco kanalą. 400 milijonų rublių yra tik pradžia darbo. Tvenkiniui ir elektrinėms pastatyti reikės virš biliono dolerių, todėl Egiptas turės dar kur nors ieškoti paskolų arba tiesiog ūkiškos pagalbos.

LIPDO VIENYBĖ

Senatorius Styles Bridges, dešinysis republikonas iš New Hampshire, stengiasi sutaukinti abu partijos sparnus—liberalinį ir konservatyvų.

IS DVIEJŲ VIETŲ I PADANGES

Thor raketa lekia iš Cape Canaveral, Fla., stovyklos. Ketios valandos prieš tai panaši raketa pirmą kartą buvo paleista ir iš Vandenberg oro pajėgų stovyklos Kalifornijoje. Raketa lekia 1,700 mylių. Ji jau bandyta 22 kartus.

Kuboje Sukilėliai Žada Greit Laimėti

Kubos sukilėliai, vedami Fidel Castro, pradėjo puolimus centralinėje Kuboje ir jau kalbama, kad jie greit būsią Havanoje, šalies sostinėje.

Kariško diktatoriaus Batistos armija paskelbė labai griežtus įsakymus civiliams žmonėms trauktis iš tų vietų, kur sukilėliai stiprinasi, ir jokių būdu nepasilikti namuose, kuriuose sukilėliai įtaiso kulkosvaidžių lizdus. Armija žada be atodairos daužyti namus ir miestus, kur sukilėliai įsigali.

Kubos diktatorius Batista nenori trauktis iš valdžios, nežiūrint vis didėjančių sukilėlių jėgų. Pats diktatorius, žinoma, visada su spės pabėgti, bet jis norėtų ir savo bankrutavusį režimą dar išgelbėti.

Sako, Kinijoje Kilo Didelis Maištas

Kinų nacionalistų žinių agentūra praneša, kad pietinė Kinijoje kilo maištas prieš komunistų valdžią. Maištas prasidėjo Kwangsi provincijoje ir plečiasi po plačią apylinkę.

Pranešimas sako, kad komunistų milicija ir valstiečiai bendrai kaudasi prieš komunistų kariuomenę. Maištas prasidėjo dėl bado ir visokių nedateklių. Maištas dar nesąs numalšintas. Sukilėliai jau turėję apie 1000 žmonių aukų, o komunistų kariuomenė turėjusi 300 nužautų.

Komunizmas Jau Daro Stebuklus

Kiniečių komunistų laikraštis "Ta Kung Pao" praneša, kad vienas aklas valstietis Kinijoje taip karštai troško pamatyti gyvenimą komunizmo tvarkoje, kad po 12 metų aklumo jis pagaliau atgavo regėjimą be jokio gydymo ir be jokių vaistų.

Tas žmogus, kaip tik atgavo regėjimą, tuoj nusitvėrė piaučią išėjimą į lauką ir penkis dienas ir penkis naktis be palovos piovė.

Toks stebuklas atsitiko Kinijoje, Kwantungo provincijoje su valstiečiu Liu Tiang-Ching, 61 metų amžiaus.

Taip rašo komunistų laikraštis, kuris šiaip jau į stebuklus nėra linkęs tikėti, bet didesnei komunizmo garbei ir stebuklai gali būti naudingi tamsiems žmonėms skatinti daugiau dirbti ir laukti "šviesios ateities".

KIEK PINIGŲ NUJO DŪMAIS

Zemės ūkio departamentas praneša, kad 1958 metais Amerikos žmonės visokiems rūkalams išleido \$6,450,000,000. Iš tos milžiniškos sumos \$5,600,000,000 išleista cigaretėms. Išlaidos rūkymui 1958 metais žymiai padidėjo palyginus su 1957 ir 1956 metais. Žmonės per metus čia surūkė 462,000,000,000 cigarečių.

Cigarečių fabrikantai savo išdirbinių propagandai (reklamai) išleido 125 milijonus dolerių per 1958 metus.

Mikojan Atvyksta Bus Čia Ilgai

Sovietų Rusijos diktatorius Nr. 2, Anastasij Mikojan, po Naujų Metų atvyksta į Ameriką savo "draugų aplankyti". Viza jam jau duota pereiną savaitę.

Oficialiai Mikojanas atvažiuoja pasisvečiuoti pas Sovietų ambasadorių Mensikovą, bet tikrenybė jis čia ves įvairias derybas su Amerikos aukštais pareigūnais ir gal būt bandys išspręsti kai kuriuos užsikirsčius klausimus, kaip Berlyno ir panašius.

Mikojanas, armėnų kilmės žmogus, yra vienas iš tų senųjų bolševikų, kuris ir Stalino laikais ir dabar prie Chruščiovo, visada moka užuosti iš kur vėjas pučia ir visada prisitaiko prie "genialiojo vado" linijos. Vakar Stalino, o šiandien—Nikitos, Sergejaus sūnaus.

Diplamatiška viza Mikojanui duota dviem mėnesiams, bet nemanoma, kad jis tiek ilgai čia užsisėdės.

VOKIEČIAI SKOLINA PINIGŲ PRANCŪZAMS

Vokietija sutiko paskolinti Prancūzijai 60 milijonų dolerių, kad palengvintų prancūzų pinigų reformą ir perėjimą į laisvesnę prekybą. Vokiečiai sako, kad ir kitos vyriausybės paskolins prancūzams kiek tai pinigų.

MAROKO TURI NAUJĄ VYRIAUSYBĘ

Maroke naują vyriausybę sudarė Istiqlal partijos kairiojo sparno vadas A. Ibrahim. Naujas vyriausybės vadas yra perėjęs per prancūzų kalėjimus ir turi gerą vardą darbininkų unijų tarpe.

SIEROVO ĮPĖDINIS

Maskva praneša, kad politinės policijos viršininku, į vietą generolo Sierovo, ten paskirtas Aleksandras Michailovič Selepina, 40 metų, buvęs Komsomolo sekretorius. Kur dingio Sierovas kol kas žinių nėra.

KUBOS VYRIAUSYBĖ

Kubos sukilėliai skelbia, kad jie greit įkurs laisvąją Kubos vyriausybę Santiago de Cuba mieste. Tą miestą sukilėliai dabar bando atimti iš Batistos armijos. Naujos vyriausybės prezidentu numatomas teisėjas.

Dideli Ekonomiški Pasikeitimai Visoje Europoje

Prancūzija Nuvertino Savo Pinigus; Pradeda Veikti
Sešių Europos Vakarų Valstybių Muitų Unija, Kol
Kas Dar Apręžta; Anglija Ir Kitos Valstybės
Palengvina Savo Pinigų Keitimą I Dolerius.

Nasseris Piaunasi Su Komunistais

Egipto ir Sirijos diktatorius Nasseris rimtai susirūpino komunistų staigiu stiprėjimu Irake ir net jo paties valdomoj Sirijoje. Jis davė įsakymą savo valdininkams padaryti Sirijoje valymą ir jau daugiau šimto žinomesnių komunistų padėta už grotų.

Paciam Egipte Nasseris jau seniai "savo" komunistus gaudė ir tupdė į kalėjimus, dabar jis ryžosi ir Siriją griežtai apvalyti.

Bet su Sovietų Rusija Nasseris vis dar palaiko širdingus santykius ir niekad neužmiršta pasigirti, kad Maskva yra geriausias arabų draugas...

N.Yorko Laikraščiai Jau Vėl Išcina

New Yorko 8 dienraščiai šią savaitę vėl pradėjo eiti po 19 dienų sustojimo dėl išvežiotų streiko. Sekmadienio išvežiotųjų unijos nariai nubalsavo priimti unijos atstovų su laikraščių leidėjais sutartas sąlygas ir jau tą patį vakarą pirmieji laikraščiai vėl pasirodė gatvėse.

Dėl streiko laikraščiai turėjo didelių nuostolių, nes kaip tik prieš kalėdines šventes laikraščiai turi daug pajamų iš skelbimų.

CHRUŠCIOVO PIRKLYS

Po Naujų metų į Washingtoną atvyksta Anastas Mikojan. Chruščiovo pirmasis padėjėjas. Jis ten žinomas, kaip pramonės ir užsienio prekybos specialistas, bet sakoma, kad jis savo revolveriu nušovė ir Beriją. Jis, aišku, atvyksta ne tik prekybos reikalais tartis, ar kaip iš Maskvos pranešama, "atostogų važiuoja", bet kalbės ir Berlyno ir kitais politikos klausimais.

Prancūzijos vyriausybė nuvertino savo pinigus ir dabar užvieną Amerikos dolerį skaitoma 493.7 frankai. Seniau už vieną dolerį buvo mokama 420 frankų.

Kartu su tuo patvarkymu Prancūzija panaikina visus importo suvaržymus ir įsijungia į sešių Europos valstybių muitų uniją, kuri pradeda veikti nuo sausio 1 dienos.

Paaikšnime apie pinigų vertės sumažinimą gen. de Gaulle sakė, kad prancūzams teks susiveržti diržus. Valstybės biudžetas bus stipriai apkarpytas ir vyriausybė dės pastangas pastatyti kraštą vėl ant kojų įvairiomis reformomis ir taupymu.

Vietoj dabartinio franko prancūzai žada įvesti naują franką, kuris bus vertas 100 senųjų frankų. Pinigų pakeitimas bus padarytas bėgyje ateinančių metų.

Išjungdama į sešių valstybių Europoj, turės nemažai turėjo nuvertinti savo pinigus, nes kitaip dėl jos kainu aukštumo ji nebūtų galėjusi varžytis su kitomis valstybėmis dėl rinkų.

Kartu su Prancūzijos pinigų nuvertinimu Anglija paskui ja ir eilė kitų valstybių paskelbė, kad jos palengvina savo pinigų iškeltimą į svetimus pinigus. Svetimtaučiai dabar laisvai gali Anglijos svarus keisti į dolerius ar kitų valstybių pinigus.

Pinigų keitimo palengvinimas, kaip ir nauja muitų tybių muitų unija, Prancūzai įtakos į tolimesnį ne tik Europos, bet ir viso laisvojo pasaulio ūkio gyvenimą.

SPEJA, MALENKOVAS BUS TEISIAMAS

Viskas rodo, kad Malenkovi bus iškelta byla už išdavystę. Komunistų spaudoje jo vardas vis dažniau ir pikčiau minimas, o Bulgarijos "išpažintinis" buvo įspėjimas visiems, kad "antipartine" grupė gali paragauti bolševikiško teisingumo. Dabar spauda jau rašo, kad Malenkovas taikės "pagrobtį valdžią".

MASONAI PAMINEJA SAVO 225-ąs METINES

Prieš 225 metus Bostone įsikūrė pirmoji masonų loža Naujajame Pasaulyje ir šiomis dienomis tos įkurtos Bostone iškilmingai minimos. Iškilmės tęsis 3 dienas ir jose dalyvauja daug masonų ložų atstovų iš įvairių Amerikos valstijų.

Visiems "Keleivio" Skaitytojams, Platintojams, Rėmėjams ir Bendradarbiaus Linkime
Laimingų Naujų Metų!

"Keleivio" redakcija ir administracija

Mikojanas Amerikoje

Amerikon atvyksta artimiausias Chruščiovo bendradarbis Anastasij Mikojan, senas bolševikas, pergyvenęs ir Stalino valymus ir dabartinį Chruščiovo apsisvalymą. Tiek valymų matęs Mikojanas turi būti apsuksrus ir pats turi mokėti "valyti", nes kitaip jis nebūtų aukštybės tokioje krašte, kur vadai vienas kitą griebia už gerklės, kaip laukiniai vilkai. Savo specialybe Mikojanas yra užsienų prekybos žinovas.

Mikojano atsilankymas reikš rimtas derybas tarp Maskvos ir Washingtono. Su Mikojanu galima bus išsiaiškinti visus tuos klausimus, dėl kurių Amerika ir Sovietų Rusija gali kauda nors prieiti prie karinių imtynių. Čia įeina ne tik Berlyno klausimas, kurį Chruščiovas neseniai išvilkio viešumon ir dėl kurio komunistai dabar mėtosi karo grėsinimais, bet ir aptariamus klausimus gali įeiti ir Vidurinėji Rytai, ir dvi Kinijos, ir ūkiškos varžytynės Azijoje, Afrikoje ir Pietų Amerikoje, ir rusiškų satelitų likimas Europoje ir daugelis kitokių klausimų, kurie gadiną santykius tarp dviejų pasaulio milžinų.

Stebėtojai nurodo, kad tarp Sovietų Rusijos ir komunistinės Kinijos neviskas yra tvarkoje. Viešai ir Maskva ir Pekinas rodo šypsenas ir skelbia savo solidarumą, bet gyvenimo tikrovėje viskas nėra "meilė ir solidarumas". Kinų komunistų pasimėjimas "pavyti ir pralenkti" savo vienminčius Maskvoje, ypač jų "komunos"—militarizavimas viso gyvenimo ir pramonės kėlimas greitesniais tempais, negu satrapas Stalinas tą drįso daryti Rusijoje, turi kelti susirūpinimo Maskvos valdovuose. Per 10 metų kinų komunistai "draugiškai" išprašė rusus iš savojo Turkestano, iš Mandžurijos, atsiėmė iš rusų Mandžurijos geležinkelius, Dairen (Dainj) ir Portarturo uostus ir visai nusmelkė rusų įtaką šiaurinėje Korejoje. Visus tuos laimėjimus kinų komunistai pasiekė šypsenomis ir savo neišsamią darbo jėgą. Visi jų laimėjimai pasiekti rusų imperializmo sąskaiton. Maskvos valdovai gerai žino, kad rusų imperializmo laimėjimai Azijoje ir ypač Tolimuose Rytuose buvo pasiekti Kinijos sąskaiton. Dabar dalį tų laimėjimų teko jau išsiplauti, o ateityje kinai gali prisiminti, kad jų didžiausias skriaudikas buvo ne Amerika, bet Rusija ir gali panorėti prarastas žemes atsiimti.

Šiuo tarpu tai yra tik spėliojimai, bet tokios mintys nėra svetimos nei rusams, nei kinams, nei bus svetimos amerikiečiams, kada jie sės prie derybų stalo su besisvečiojančiu čia Mikojanu...

Apžvalga

NORI PASIAISKINIMO

Neseniai šioje vietoje kalbėjome apie gen. štabo pulkininką Žilį ir jo samprotavimus dėl socialdemokratų ir kitų dalykų. Tą pasisakymą paskaitė ir p. P. Kraniauskas Kanadoje ir sako, kad jis buvęs "kaip elektros pritrenktas". P. Kraniauskas nesupranta, kaip "Keleivis" galėjo drįsti kalbėti nepalankiai apie gen. štabo pulkininką. Toki aukšta asmenybė ir toks neaukštas įvertinimas... Ot, kad būtų cenzūra, tai Kraniauskas pasuktų raudoną pašėlį.

"Elektros pritrenktas" p. Kraniauskas turėjo važiuoti į ligoninę, bet jis vietoj to parašė laišką į tą pačią "Dirvą", kurioje ir gestabo pulkininkas parodė savo politinę išmintį.

P. Kraniauskas irgi siekia sunieškinti socialdemokratų. Jis nemirkėdamas meluoja, kad:

"Gerai atsimenu, kad, Lietuvai pasiskelbus nepriklausoma valstybe, 1918 m. rudenį grįžęs iš Rusijos 'socialdemokratas' Valiukas Panevėžyje buvo suorganizavęs 'Laikiną revoliucinį darbininkų ir valstiečių komitetą' ir laukė iš Rusijos su bolševikų armija atvykstančio 'socialdemokrato' Kapsuko."

P. Kraniauskas netgi nesupranta, kad Panevėžys, kai bolševikai įkūrė "revoliucinį komitetą" valdžia jau buvo jų rankose. Valiukas tarnavo jų įkurtoje įstaigoje ir daug ką apsaugojo nuo bolševikų tada dar, palėgčius, ne taip žiaurus.

bet jau besireiškiančio teroro. Dėl tarnavimo bolševikų įstaigoje galima ginčytis, bet verta atsiminti, kad labai daugelis žmonių skaitė ir dabar skaito rusų demokratų klaidą, kad jie boikotavo bolševikų įstaigas po bolševikų perversmo ir tuo tik padėjo bolševikams galų gale įsistiprinti. Tarnavimas bolševikų įstaigoje buvo visa Valiuko "kalta", o tokią "kalta" dabar papildinėja visa nelaiminga Lietuva ir Kraniauskas su Žiliais gal jau tariasi turėsį darbo "bolševikų taktinius" valyti? Ką manote, šaudymų mėgėjai?

Kai g. š. pulk. Žilys dėl Valiuko ir jo visiškai niekuo dėtos žmonos nužudymo teisinis gen. Glavackij, tai jo "gynėjas" Kraniauskas tą "patriotišką" kriminalą suverčia ant sauvaišaujančių "eilinių", kurie:

"Girdėjau, kad iš Panevėžio bėgęs Valiukas buvo mūsų karių pačiuptas, atpažintas ir sušaudytas".

Pačiai žmogžudystei ir P. Kraniauskas pritaria, nes esą:

"Valiukas gi tuo metu buvo aiškus bolševikų taktininkas."

Nuraminęs savo "patriotišką" sąžinę dėl nekaltų Valiukų nužudymo P. Kraniauskas kalba apie kitus socialdemokratų prasiženimus, mini tą patį Plečkaitį, kokius tai neįvardytus kovotojus Ispanijoje ir keturius Smetonos budelių sušaudytus liaudininkus šiauliuose 1929 metais.

Dėl Plečkaičio tautininkai

ir jų vienmintis g. š. pulk. Žilys turėtų susitarti, ar jis buvo žvalgybininkas, ar ne. Smetonos valdžia jį vadino žvalgybininku, o jei taip, tai jis nebuvo socialdemokratas, nes kartą tarnavo politinei policijai, tas ir liko žvalgybininkas. Jei Smetonos valdžia melavo, tada galima bus apie Plečkaitį plačiau pakalbėti. Bet pirma atšaukite tuos Smetonos valdžios pakartotinus "atidengimus" ir pasakykite, kad Smetona ir jo aukšti valdininkai melavo.

Dėl Ispanijos kovotojų, reikia pasakyti, kad lietuviams tiktai garbė yra, jei iš jų tarpo atsirado žmonių, kurie kovojo už Ispanijos demokratiją, prieš Franko fašizmą. Taip pat ir dėl keturių Smetonos valdžios nužudytųjų šiauliuose liaudininkų reikia pasakyti, kad tokie žmonės išgelbėjo Lietuvos demokratijos garbę, kaip tą padarė ir Tauragės kovotojai, o vėliau ir Suvalkijos sukilę ūkininkai. Lietuvos demokratija dėka tiems pasiryželiams parodė, kad ji nesutiko nešti ramiai Smetonos ir jo kliekos diktatūrą, kurią Žiliai, Kraniauskai ir visi tautininkai laikė Lietuvoje viso krašto nelaimė.

188 METŲ?

Irane daktarai apžiūrėjo vieną seną žmogų, kuris sako, kad jis esąs 185 metų amžiaus. Gydytojai po jo apžiūrėjimo sako, kad jis tikrai gali būti labai senas ir gali būti nuo 158 iki 188 metų senumo.

Irano Metuzalis vadinasi Sayed Ali Saleh Kutahi, gyvena jis Keluseh kaime.

Mūsų krašte šeimos vidurkis yra 3.65 asmenys, o tik žemdirbių paėmus — 4.08. Viso labo yra 43,400,000 šeimų.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS TALKA

Lietuvių Enciklopedijos Leidykla skelbia paskutinę Lietuvių Enciklopedijos Tarką nuo 1958 m. spalio 15 d. iki 1959 m. balandžio 15 d. Tarkos metu naujai L. E. užsisakiusieji gauna dovanų knygomis.

Užsisakę L. E. nuo 1958 m. gruodžio 15 d. iki 1959 m. vasario 15 d. gaus pilną V. Krevės raštų rinkinį (6 tt.). Ir visi tie, kurie užsisakys nuo 1959 m. vasario 15 d. iki 1959 m. balandžio 15 d., gaus Lietuvos žemėlapi ir Jono Balio Lietuvių Dainos Amerikoje.

Išėjusios L. E. 15 tomų naujieji prenumeratoriai gaus išimtinai jį pagedautomis sąlygomis, o už naujai įnešančius toms, kurių bus 12-13 tt., moka už kiekvieną šimtinį tomą. Vieno tomo kaina, JAV \$7.75, visur kitur — \$8.

Lietuvių Enciklopedijos leidimas nėra kieno nors asmeninis reikalas, bet visų lietuvių tautietinių pastangų vaisius, nors, deja, tik laisvajame pasaulyje gyvenanti lietuvių tautangos už savo kultūrą ir lietuviškumą išlaikyti, šandien tapę ir besąlyginis laisvinimo kovos dalis. Šandien jau jokia paslaptis, kad pradėjus leisti išsibarsčiusiems pasaulyje lietuviams L. E., Maskva susirūpino, ją puolė ir iškonevė, o norėdama nuraminti okupuota Lietuvą suteikė jai teisę išsileisti suvintą enciklopediją lietuviškai. Tą pažadą davė vien tik lietuviams, bet, kaip įprasta, pažadą liks pažadu ir Lietuvoje turėjusi pasirodyti sovietiška enciklopedija jau numarinta Maskvos okupacijoje cenzūroje. Šis Maskvos rūpestis ir nuolatinis L. E. puolimas rodo, koki milžiniškai lietuviška darba šiandien mes išveičiame. Ir tikrai, mes galime didžiuotis, nes tik vieni lietuvi, išsiblaškę po visą laisvą pasaulį, leidžia bendrą enciklopediją su gausia lietuviška. Kito tokio atsitikimo dar nėra pasaulyje. Mes darba daugiau kaip įpusėjome, tikime ir iki galo išsėdėti.

Mielas lietuvi, mes kviečiame Tave įsijungti į L. E. prenumeratorių eiles ir tuo pačiu būti mūsų pradedamo darbo dalininku. L. E. leidime visi sutelkėmės pastangomis, į leidimą visi bendra talka. Todėl ir je baigęs, visas mūsų pasididžiavimas ir būsimų kartų įvertinimas priklausys visiems: leidėjams, redaktoriams, tautininkams ir prenumeratoriams.

Laukiamės atsiliepiant.

Lietuvių Enciklopedija
265 C Street
So. Boston 27, Mass.
(Skelb.)

Zovada į rojų

V. KIMANTAS

Neseniai "Keleivyje" buvo rašyta, kad Nikita Chruščiov yra paruošęs septynių metų plano projektą Sovietų ūkiui tvarkyti. Tame plane Nikita užsimojo neprasitai, pažadėdamas tarybiniam žmogui ne tik Ameriką pasivviti ir pralenkti, bet ir jį patį įvartyti į rojų. Anot Nikitos pažado, po septynių metų tarybinis žmogus turėsį strumplausią darbo dieną, socialiai apstatytą valgomąjį stalą, bus iš viso visu kuo sotus. Tas Nikitos planas, dabar paskelbtas ir Lietuvos tarybinėje spaudoje, duodamas "svarstyti liaudžiai". Plane, kad ir suglaustai, nusakyta, kas per artimiausius septynerius metus turi būti padaryta ir Lietuvoje.

Vykdomosios Tarybos leidžiamam biuletenyje "Elt" lapkričio mėn. paskutiniame numeryje paduodama kiek smulkesnių duomenų apie tą planą, jį vykdančią Lietuvoje, ir va kaip jie atrodė. Lietuvoje būsianti spartiai vystoma pramonė. Padidintu greičiu bus gaminamos Lietuvoje mašinos, plečiama maisto pramonė, bus statomos naujos elektros stotys, bus statomi nauji fabrikai cheminei pramonei.

Naujoms pramonės įmonėms statyti plane skiriama 12 su puse milijardų (bilijonų) rublių, — dukart daugiau, kaip per pastaruosius septynerius metus. Dėl to visko pagaminamų Lietuvoje dalykų kiekis turėsį padidėti vidutiniškai 180%, mašinių būsį pagaminta daugiau kaip puse kartą, elektros energijos dukart daugiau, turės daug padidėti sviesto, kiaulienos, jautienos, grūdinių kultūrų, šakniavaisių ir pašarų gamyba.

Nikita nori, kad per tą laiką Lietuvos žemės ūkis labiau specializuotųs. Jam svarbu, kad Lietuva ateityje duotų Sovietams galimai daugiau pieno produktų ir mėsos. Norėtų gauti kiek tik galima daugiau kiaulienos ir kad būtų auginami veisliniai galvijai. Kartu su tuo būtų būtina daugiau gaminti ir visokių galvijams pašarų. Kartu Nikita norėtų gauti iš Lietuvos daugiau įvairių grūdų, daugiau cukrinių runkelių ir cukraus, daugiau linų pluošto. Žodžiu, visko daugiau. Sakysime: pieno beveik dvigubai, mėsos pusantro karto tiek, kaip dabar, bulvių dukart daugiau, linų pluošto 60% daugiau. Nikita deda daug vilčių į Pabaltijo kraštus jau ir dėl to, kad čia yra pastovus drėgnumas, beveik nepasitaiko sausrų ir žemė, gerai ją dirbant, yra derlinga.

Nikitos plano numatomi ūkio laimėjimai Lietuvoje Sovietuose nebus išimtis: tokia pat — vietomis didesnė, kitur mažesnė — pažanga turi būti pasiekta visame Sovietų ūkyje, ir tuo būdu Kremlius tikisi pralenkti kapitalistinius kraštus, pakelti tarybinio darbo žmogaus gerbūvį Sovietuose tiek, kad ten pasiektas žmogui rojus savaime suverstų Vakarų dirbančiuosius ir Rytus ir tuo būdu būtų tankų padėtų laimėti bolševizmui ir "laisvajam pasauli".

kartu priblaigiant patį kapitalizmą. Be viso kito, Nikita pažada tarybiniam žmogui dar sutrumpintą iki 7 valandų darbo dieną ir tik 5 darbo dienas savaitėje. Tokio stebukladario Kremlius iki šiol dar nebus turėjęs.

Kuo būdu tas stebuklingas Sovietų gerbūvio laimėjimas turi būti pasiektas? Ir Sovietuose materialnio būvio pažanga gali būti kuriama tik žmogaus darbu. Tad ir Nikita reikalauja iš tarybinio piliečio kelti darbo našumą, reikalauja daugiau darbo, pažadėdamas suaugusiems pagalbą duoti ir vaikams. Darbo našumas turi padidėti 60%. Ir kai Nikita žada sumažinti darbo valandų skaičių, iš tarybinio žmogaus bus pareikalauta, kad jis įtemptų visas, gal ir paskutines savo jėgas. Ir jei to nepadarys, tiek nepagamins, kiek nustatyta plane, Nikitai nebus sunkus ir pasiteisinimas: nepagaminote, tai ir neturite, — patys kalti.

Iš anksto galime spėti, kad per artimiausius 7 ar net 12 metų tarybinis žmogus nepateks į rojų ir negadins širdies darbu žmogui Vakaruose savo "pasakiškais" laimėjimais. Tarybinis žmogus tebegyvena skurdų gyvenimą. Dar ir šiandien Sovietijoje yra žmonių, kurie per mėnesį uždirba 250-300 rublių, kai tiek pat reikia mokėti už padoresnių batų porą, ar trigubai tiek už kuklią eilutę. Žmonės jau tuomet džiaugiasi, kai gauna kiek sociau pavalgyti ar susilaukia kad ir kukliausios pastogės. Materialinio skurdo praraja Sovietijoje yra tiek didelė ir ji vos dar pradėta užpildyti, kad Nikitos pažadai pakelti greitai laiku tarybinio žmogaus gerbūvį iki vakarietiško darbo žmogaus lygio ir net aukščiau vargiai ką gali klaidinti ir vilioti. Tad suprantama, dėl ko Nikitos plane, gretimai su laimingo artimos ateities gyvenimo pažadu tarybiniam žmogui kartu primena, kad vyriausia jo pareiga, kur jis bedirbtų, laiku ir su kaupu pristatyti "bendrasąjunginį fondą", tarant valstybei tai, kas iš jo reikalaujama. Ir tai be jokio atsisakymo. Kas to nepaklausys, kad ir apgautas Nikitos pažadų, tą visuomet pamokys dirbti "su entuziazmu" jam išdevynių gyslų režimo vyta rimbais.

Ir vis tik, jei ir Lietuvoje bus artimu laiku dvigubai įdėta pinigų naujiems fabrikams statyti, jei tikrai bus pasirūpinta geresniu žemės dirbimu, bus mokamos žmoniškės kainos už valstybei pristatomus žemės ūkio produktus, ir kiek žmoniškiau bus atlyginamas darbas, reikia laukti, kad gyvenimas ir Lietuvoje gerės, kad ir ne Nikitos žadamu tempu. Tai dar nereikėtų tarybinio žmogaus nusiramino: juo mažiau jam rūpėtų duonos klausimas, tuo dažniau jis jaustųsi vergo pavadžiu vedamas ir lengviau pasiduotų taip dabar Sovietijoje ujamam "revizionizmo" pagundoms. Tuo bus, rodos, sprendžiama ir bolševizmo likimas.

Kas savaitė

Berlyno Marianfelde

Vakarų Berlyne yra vieta, žinoma vardu Marianfelde. Tai stovykla iš Rytų Vokietijos pabėgusių žmonių. Kas savaitę į tą stovyklą ateina tūkstančiai jaunų vyrų, moterų ir vaikų. Jie prašo prieglaudos Vakarų Vokietijoje.

Vienas Amerikos žurnalistas, Joseph Alsop, šiomis dienomis buvo nuvykęs į Marianfeldę. Jo išpuždžiai, trumpai pasakant, yra tokie:

Iš Rytų Vokietijos komunistų pragaro bėga visi, kurie tik gali pabėgti — paprasti darbininkai, profesoriai. Bėga jie, palikę savo paskutinį turtelį. Į Marianfeldę stovyklą jie atsineša tik vieną — laisvo ir užtikrinto rytojaus viltį.

Iš komunistų rojus bėga tūkstančiai. Bet čia gyvenantieji Maskvos garbintojai ir vejami ten nekeliauja. Kodėl?

Klauskite Andriulio ir Prūseikos. Dėdė Samas sutinka jų kelionę apmokėti, bet jie nevažiuoja — kodėl?

"Išsamūs tyrinėjimai"

Po naujų metų pradės savo posėdžius naujasis kongresas. Demokratų partijos vadas atstovų rūmuose Lyndon Johnson kalba apie infliacijos "išsamų tyrinėjimą". Mat, lapkričio mėnesį uždirba 250-300 rublių, kai tiek pat reikia mokėti už padoresnių batų porą, ar trigubai tiek už kuklią eilutę. Žmonės jau tuomet džiaugiasi, kai gauna kiek sociau pavalgyti ar susilaukia kad ir kukliausios pastogės. Materialinio skurdo praraja Sovietijoje yra tiek didelė ir ji vos dar pradėta užpildyti, kad Nikitos pažadai pakelti greitai laiku tarybinio žmogaus gerbūvį iki vakarietiško darbo žmogaus lygio ir net aukščiau vargiai ką gali klaidinti ir vilioti. Tad suprantama, dėl ko Nikitos plane, gretimai su laimingo artimos ateities gyvenimo pažadu tarybiniam žmogui kartu primena, kad vyriausia jo pareiga, kur jis bedirbtų, laiku ir su kaupu pristatyti "bendrasąjunginį fondą", tarant valstybei tai, kas iš jo reikalaujama. Ir tai be jokio atsisakymo. Kas to nepaklausys, kad ir apgautas Nikitos pažadų, tą visuomet pamokys dirbti "su entuziazmu" jam išdevynių gyslų režimo vyta rimbais.

Neišrodo, kad tie "išsamūs tyrinėjimai" duotų kiek raudos. Jau dabar demokratų sako, kad dėl infliacijos yra kalti tik republikonai. Gi savo ruožtu republikonų administracija jau dabar skelbia sekamų fiskalių metų "subalansuotą biudžetą" — 77 bilijonų dolerių biudžetą.

Bus taip: jei demokratų saks, kad biudžetą reikia padidinti, republikonai jiems atsaus: ponai, didinkite ir pasimikit kaltę už infliaciją...

Tai bus politinis tuščių žodžių maratonas.

Vengrų didvyris

Plačiai skaitomo žurnalo "Reader's Digest" sausio (1959) laidoj yra labai įdomus straipsnis "Hungary's proud rebel". Straipsnio autorė Maria Maletier komunistų nužudytą Vengrijos sukilėlių vado Pal Maletier žmona.

Straipsnio autorė dabar gyvena Amerikoje, kartu su trim savo vaikais. Ji meisteriškai pavaizduoja tragišką savo ir vyro gyvenimą rusų okupuotoj Vengrijoje. Nors Maletier buvo komunistų partijos narys ir armijoje turėjo svarbią vietą, okupantai uoliai jį sekiojo. Pirmiausia jis suardė Maletierių šeimą, vėliau jį žiūrėjo, kad vyras daugiau nematytų savo žmonos ir vaikų. Išrodė, kad jis su "dūšia ir kūnu" pasidavęs Maskvai. Bet kada prasidėjo sukilimas, Maletier atėjo vadovauti sukilėjams. Jis, kaip ir tūkstančiai kitų partizantų narių, kovojo už savo tautos laisvę.

Situo išstojimu Maletier įamžino savo vardą — didingo laisvės kovotojo vardą.

Draugai, į Sibirį!

Chicago komunistų "Vilnis" paskelbė kažkokios Genovaitės A—tis laišką iš Lietuvos. Be kitko ji rašo: "Pas mumis dabar beveik neima noras pasistatyti gerą namą, nes labai pabrango. Mat grįžo iš Rusijos Sibiro ištremtieji lietuviai beveik visi ir jie ten uždirbo daug pinigų"...

Can you beat it? Namai pabrango todėl, kad iš Sibiro grįžo ištremtieji lietuviai — jau be sveikatos, bet su dideliais maišais pinigų!

Jei laiško autorė nebūtų tokia žioplą melagė, jai patiktų ne tik Chicago komunistų smūkelis Jonikas, bet ir Brooklyno komunistų staršas Bimba. Bet jie tyli, jie nesako: "draugai, į Sibirį, ten jūsų laukia pinigų maišai"...

Be to, jei Sibiro tundroje galima maišais pinigus nečioti, kodėl jos mažas rankinukas yra tuščias? Ar Lietuvoj jau blogiau, negu Sibire?

Stiveriai apgavystės

Vengrijos sostinėj Budapešte rusų armija buvo sumušta ir pasitraukė iš miesto. Provincijoje okupantams taip pat nesisekė. Tada jie stiveriai komunistinės apgaulės. Per radiją ir savo kurjerus rusų armijos komanda pasiūlė derybas. Girdi, reikia susitarti, kad rusų armija galėtų gražum trauktis iš Vengrijos. Leit. gen. Pal Maletier jau buvo krašto apsaugos ministras Imre Nagy vyriausybėje. Nieko blogo nelaukdamas, jis sutiko tartis.

Maletier ir jo draugai iš derybų vietos jau negrįžo. Rusai juos suėmė ir paskubomis traukė savo armijos pulkus prie Budapešto. Tuoj po to jie pradėjo bombarduoti Vengrijos sostinę ir kraujo balose paskandino sukilimą.

Vėliau taip pat apgaulingu būdu Maskva iš jugoslavų ambasados išgavo Imre Nagy. Jo, Maleterio ir kitų likimas buvo nežinomas. Tik pereitą birželio mėnesį paaikėjo, kad Maletier, Nagy ir kiti buvo sušaudyti; sušaudyti po to, kada jie atsisakė spaviedotis ir maldaut pasigailėjimo.

Maletier mirė, bet vengrų tautos istorijoje jo vardas bus nemirtinas.

Išdavikai virvūnės

Stalinas be pasigailėjimo naikino "senosios gvardijos" žmones. Dabar tą patį daro Chruščiovas. Molotovas, Kaganovičius, Zukovas, Bulganinas ir kiti išlėkė iš "kolektyvinės vadovybės". O Lavrentij Berija pakistas po velėną.

Ir būdinga: Visi kaltinami išdavyste! Vadinasi, komunistų rojuje yra taip, kad patys didžiausieji išdavikai sėdi Kremliuje... Pradedant Zinovjevu ir baigiant Bulganinu — visi imperialistų tarnai!

Biblijos rojuje taip nebuvu. Ten žaltys "piktąją sėklą" pasėjo, bet jis ir Adomas išliko gyvi. Kitaip yra komunistų rojuje. Ten Stalinas skerdė Zinovjevus, o Chruščiovas Berijas...

Kas sekantis? Kieno kinžalas paskers Nikitą?

K. Valonis

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

KONSULATAS JIESKO

Augaitienė - Mačiulytė, Vera, ir Grigaliūnienė - Mačiulytė, Elena.
Bendoraitis, Antanas, Jurgio sūnus, gimęs 1918 m.
Dankus, Juozas ir Mykolas.
Didžiulis, Antanas, Jono sūnus, iš Kamėnų k., Sėtos val., Kėdainių apskritys.
Dvareckas, Juozas, Jokymo sūnus, iš Merkinės.
Juškinė - Tirunaitytė, Marytė, Juškos, Stasio našlė, kilusi iš Šilalės par., ir dukterė Juskaitė, Leonora.
Klimaitis, Jurgis.
Klimas, Antanas, ir jo sūnus Juozas, Kleopas ir Vincas; Klimas, Rokas ir jo sūnus Juozas, ir jo dukterys Magdalena ir Ona.
Kučinskas, Kazys ir Vladas, iš Gražulėnų k., Alvito v., Vilkauskio ap.
Kupinas, Mykolas.
Lebedinskas, Vytautas, Vinco sūnus, gimęs 1925 m.
Lizaitis, Vincas, Vinco sūnus, iš Dailių k., Alvito val., Vilkauskio ap.
Lukomai, Danielius, Martyno sūnus, gyvenęs Silver Creek - New Philadelphia, Pa.
Lukša - Skrickytė, Ona, ir Vyšniauskienė - Skrickytė, Stepanė, Antano dukterys.
Masaitis, Kazimieras, Viktoro sūnus.
Mickevičius, Alojas, Simo s., gyvenęs Sao Paulo, Brazilijoje.
Miernykienė, Ona, Juozo dukterė, ir jos dukterė Miernykaitė, Ona, Antano dukterė.
Milinavičienė, Kastė.
Mingela, Gabrielius, Karolio sūnus, kilęs iš Kalvarijos apylinkės, buvęs Sačių vargonininkas.
Prancūnas, Stasys, kultūrininkas - inžinierius.
Semaška, Vincas, Vinco sūnus, iš Bladiškių k., Sėtos val., Kėdainių ap.
Simonaitis, Titas, Marcelio s., gim. Tirkšlioniu km., Rozalimo v., Panevėžio ap.
Stasiukaitis, Juozas, Tomo sūnus, g. 1931 m., Naujiniškių k., Pajevonio val., Vilkauskio ap.
Vasilauskas, Petras, Antano sūnus, iš Papievių k., Kartenos val., Kretingos ap.
Vyšniauskienė - Skrickytė, Stepanė, ir Lukša - Skrickytė, Ona, Antano dukterys.
Žemaitis, Jonas, Jono sūnus, ir Žemaitinė - Tadišaitytė, Marcelė, Juozo dukterė.
Aleksynienė - Surdokaitė, Vėrusė (vyras Juozas), ir jos brolis Vincas Surdoka, kilę iš Naujiniškių k., Krosnos par.
Antanavičius, Antanas, Adomo sūnus, iš Tirkšlių m.
Barauskas, Bronius, Juozapo sūnus.

Bartkevičius, Juozas, Stasio sūnus, kil. iš Marijampolės ap., gyvenęs Brooklyn, N. Y., 128 North 4th St.
Butkus, Jonas ir Konstantinas, ir sesuo Zuzana, Vinco Butkaus vaikai.
Cizaitė, Jadvyga, gimusi Kutiskė.
Dulevičius, Leonas, Mečislovo sūnus, iš Pasvalio.
Gehrmann, Rudolfas, gyvenęs Vokietijoje, Berlyne.
Geibavičius, Bronius.
Gužauskas, Silvestras ir Stanislovas.
Katauskas, Jonas, Kazimiero s., gimęs Šiaulių ap., Gruzdžių v., gyvenęs Vokietijoje.
Kavaliauskas, Boleslovas, gyvenęs Radviliškyje.
Kirkila, Juozas, Juozo ir Marijonos sūnus, gyvenęs Sao Paulo, Brazilijoje.
Lukošius, Viktoras ir Lukošaitė, Juzefa, Viktoro vaikai, gimę Čikagoje.
Maniūsis, Aleksas, Kazimiero ir Monikos sūnus, kil. iš Juknėnų k., Daugailių v., išvyko Argentinoje.
Mazeika, Juozas, Motiejus sūnus, iš Bambinių.
Montvydaitė - Mikutienė, Ona, Antano ir Jevos d., iš Tirkšlių m., vyras Mikutis, Ignacas.
Navajauskas, Stanislovas, Antano sūnus.
Neu, Evald, gimęs Girininkų k., Tauragės ap., išvažiavo į Kanadą.
Rimkus, Jonas, Jurgio sūnus, iš Dapkiskų k., Tauragės ap.
Ruikys, Bronius, gyvenęs Čikagoje, Ill.
Spruogis, Jokūbas, Jokūbo sūnus.
Sturmienė - Jonikaitė, Ona, jos vyras Aleksas Sturmas, sūnus Aleksas ir dukterė Aniceta.
Surdoka, Vincas ir jo sesuo Vėrusė Aleksynienė - Surdokaitė, (vyras Juozas), kilę iš Naujiniškių k., Krosnos par.
Tolušas, Benediktas, Simo sūnus, gyvenęs Čikagoje.
Tomkevičius, Česlovas, Juozo sūnus.
Urbutis, Jonas, Antano sūnus, iš Sarapiniškių k., Gaurės v., Tauragės apsk.
Umanas, Vytautas, Antano s., kil. iš Škešbalių k., Gudelių v., Mariampolės ap.
Valickas, Pranas.

Iškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsilipti:

CONSULATE GENERAL
OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
NEW YORK 24, N. Y.

PATARTINA VISIEMS ĮSIGYTI
NAUJA VALGIŲ KNYGA

Su Tarptautine Virtuve, su Stalo Etiketu ir
Kitomis Informacijomis

kurią paruošė ilgametė "Keleivio" Moterų Skyriaus vedėja M. Michelsonienė. Knygoje sudėta apie pusantro šimto įvairių receptų kaip gaminti įvairiausius valgius iš mėsos, žuvies, kiaušinių, kaip kepti įvairius pyragus ir ruošti gėrimus. Knygoje įdėta visokių naudingų patarimų apie virtuvės saikus, apie vitaminus, apie stalo etiketą ir panašius dalykus. Knygoje yra skyrius "tarptautinė virtuvė", kur paduodama apie šimtą įvairių tautų mėgiamiausių valgių. "Nauja Valgių Knyga" turi 136 puslapius. Ji parasyta aiškiai, visiems suprantama kalba. Jos kaina \$1.25. Užsakymus jau dabar priimame. Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway

So. Boston 27, Mass.

VISIEMS MŪSŲ DRAUGAMS IR KLIENTAMS LINKIME
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

Mes dėkojame visiems už pasitikėjimą ir
daugelį užsakymų, kurių mes gavome.

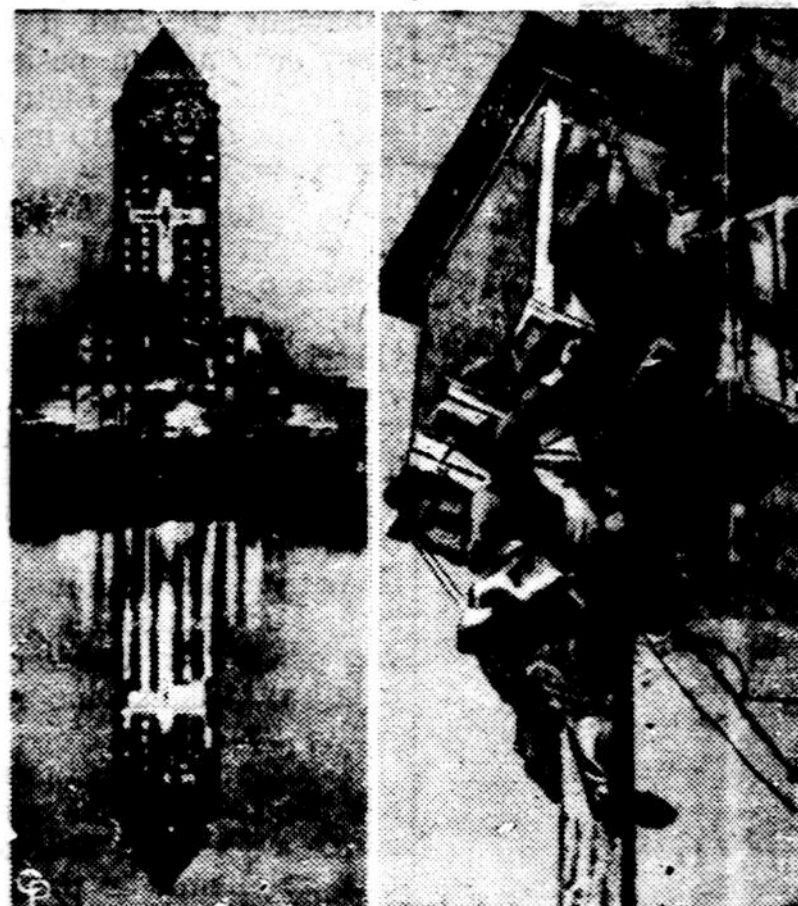
GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.

135 W. 14TH ST. NEW YORK 11, N. Y. TEL. CHELSEA 3-2583

MŪSŲ SKYRIAI:

141 Second Ave.
New York City
Tel. GRamercy 5-7430332 Fillmore Ave.
Buffalo 6, N. Y.
Tel. MOhawk 2674308 W. Fourth St.
Boston 27, Mass.
Tel. ANdrew 8-5040132 Franklin Ave.
Hartford, Conn.
Tel. CHapel 6-472439 Raymond Plaza W.
Newark, N. J.
Tel. MArket 2-2877900 Literary Rd.
Cleveland 13, Ohio
Tel. TOwer 1-146111339 Jos. Campau
Detroit 12, Mich.
Tel. TOwnsend 9-3980632 W. Girard Ave.
Philadelphia 23, Pa.
Tel. WALnut 5-8878

YRA IR TOKIŲ KEISTUOLIŲ

Dešinėj Mauri Rose Kirby 17 metų amžiaus, ant aukšto stulpo Indianapoly, Ind., sėdi jau 169 dienas ir nori išsėdėti 180 dienų ir tuo būdu laimėti tokio sėdėjimo rekordą. Santa Claus mėgina jį pasiekti ir pasveikinti Kalėdų proga. Kairėj Dade County teismo rūmai Miami mieste, kurie labai gražiai atspindi lietaus klanę.

IŠ PIETŲ AMERIKOS

URUGVAJUS

Rinkimus laimėjo
baltieji

Dideliam demokratų ir raudonųjų partijos kūrėjui Jose Batlle y Ordoniez deka raudonųjų batlistų (liberalų) partijos žmonės, tą šalį valdė 93 metus, bet lapkričio mėn. 30 d. jie rinkimus pralaimėjo ir nenoromis tą vietą turi užleisti baltiesiems (nacionalistams), kurie ilgus metus dėl to kovojo ir paskutiniuose rinkimuose netikėtai gavo balsų daugumą.

Sakoma, gyvenime viskas įsigema. Panašus dalykas atsitiko ir su ilgus metus Urugvajų valdžiusia populiarą raudonųjų (liberalų) batlistų partija, kuri paskutiniu laiku dėl vidujinių rietenų ir nesantaikos suskilo į frakcijas, o prie to dar prisidėjo šalies negalavimai (finansinė krizė ir nedarbas) — dėl viso to ir pralaimėjo.

Nacionalistai taipgi yra pasidalinę į dvi frakcijas: kairiųjų ir dešiniųjų. Kairieji - Demokratinis Baltųjų Susivienijimas (tai panašus buvusiems Lietuvos valstiečiams liaudininkams). Jų tarpe yra nuosirdžių demokratų, nemažai ir ateivių, kurių tarpe jau daug metų darbuojasi ir lietuviai žurnalistas Albinas Gumbaragis.

Dešinieji su savo 83 metų amžiaus Luis Alberto de Herrera vadu (panašus į buvusius mūsų tautininkus su Antanu Smetonu priešais).

kyje), kurie ir gavo daugiausia balsų, ypač iš krašto gilumos (provincijos) gyventojų dvarininkų ir jų bernų.

Manoma, kad būsimoji šalies vyriausybė (Valstybės Taryba iš 9 asmenų) bus sudaryta iš 6 nacionalistų (hergeristų) ir 3 liberalų (batlistų), buvusioje taryboje buvo 6 raudonieji ir 3 baltieji.

Ką būsimoji šalies vyriausybė mano daryti ir kaip šalį valdyti, ateitis parodys. Bet ateiviai paskutinių Urugvajaus rinkimų rezultatais neturi džiaugtis. Raudonieji ateivius laikė lygins su vietiniais. Kas bus toliau — nežinia. Po ilgametės laisvės, kurios toje šalyje netrūko, kartais galime susilaukti visokių netikėtumų, ko Pietų Amerikoje apstu.

Kaip ir galima tikėtis, iš mažųjų partijų socialistai pasistūmėjo truputį į priekį ir jų tarpe yra pirmoje vietoje. Katalikų "Union Civica" šį kartą gavo gerokai mažiau balsų negu praeitose rinkimuose, nes daug pasekėjų balsavo už baltuosius (nacionalistus), norėdami padėti iš valdžios išstumti raudonuosius (liberalus). Tai dar kartą gyvenimas įrodė, kad nors Kristaus "pasekėjai" teigia, jog Kristus buvo neturtingas ir tokius uztardavęs, bet pastarieji eina visuomet su turtingaisiais ir dešiniuosius reakcionieriais. Komunistai gavo kiek daugiau balsų, bet pasiliko iš mažųjų partijų paskutinėje vietoje.

Mano sveikinimai

Aš ir "Keleivio" skaitytojais Montevideo mieste sveikiname Maikį su Tėvu ir "Keleivio" štabą, linkime ir toliau sėkmingai kovoti su visais Lietuvos ir demokratijos priešais, kokios spalvos — juodos ar raudonos, jie bebūtų.

Susižeidė sūnus

Gruodžio pradžioje motociklu važiuodamas sun-

kiai susižeidė mano vienintelis sūnus Albertas, 21 metų amžiaus. Guli ligoninėje.
M. Krasinskas

CHICAGO, ILL.

Mirė A. Ripkevičius

Gruodžio 18 d. Tuscon, Ariz., mirė Antanas Ripkevičius, Universal Savings & Loan bendrovės ilgametis pirmininkas. Naujienų bendrovės direktorius ir vicepirmininkas.

Velionis į Ameriką atvyko dar gerokai prieš pirmąją pasaulinį karą ir tik porą metų pagyvenęs Detroit, visą amžių išvyveno Čikagoje ir čia uoliai dalyvavo lietuvių visuomeninėje veikloje.

Į Arizoną velionis buvo išvažiavęs sveikatos sumetimais, nes jam sunku buvo pakęsti žiemos šalčius.

Gruodžio 23 d. didelio būrio giminių, draugų ir bičiulių palydėtas, jis palaidotas Tautinėse kapinėse.

Liko vienintelė dukterė Olga ir sesuo Ona Tumasienė, kurioms čia reiškiau užuojautą.

Čikagietis

ROCKFORD, ILL.

L. Bendruomenės apylinkė
gražiai veikia

L. B. apylinkės valdyba šią vasarą vaikams surengė įdomią ekskursiją į Wisconsin ežerus. Vaikai buvo labai patenkinti ir laukia kitos tokios ekskursijos.

Šį rudenį ji įsteigė lietuvišką mokyklėlę, kurioje jau įsirašė 16 vaikų. Juos moko prityrę mokytojai. Už mokslą mokama \$1 mėnesiui, knygas parūpino valdyba. Kalėdų proga bus surosta eglutė, o po Naujų metų žadama parodyti vaikams tinkamą filmą.

Daugiausia darbo ant savo pečių ima agr. J. Kiznis.

Perkūns

MIAMI, FLA

Pagerbė J. Styles

Gruodžio 7 d. Moterų Klubas surengė vakariene Lietuvių Klubo patalpose — Julijai Styles, kurios pastangomis klubas buvo įkurtas, kuri daug prisidėjo jam išugdyti, išbūdama jo pirmininke 6 metus. Klubu vardu Ona Kaulakienė įteikė dovaną, atskirai dovanas įteikė jos padėjėjos — ponios C. L. Kelly, A. Statkevich, O. Kaulakis, J. Shimkus.

Kalbėse buvo prisiminta, ką klubas nuveikė, vėliau vieni šoko, kiti alutį girkėjo.

C. K. Braze

GRINWICH, CONN.

Maloni žinia

United Aircraft bendrovė statys kelių milijonų vertės laboratoriją, kurioje bus tobulinami orlaivių motorai ir kt. Tam reikalui nupirktas 405 akerių žemės plotas.

Pranas Naunčikas

Pakalbinkime draugus ir kaimynus užsakyti "Keleivį". Kaina metams \$4.

Juo tobulesnis žmogus, juo gilesnė jo meilė.
Leonardo de Vinci

WORCESTERIO NAUJIENOS

Beveik šimto netekome

Siemet nuo sausio 1 d. iki gruodžio 9 d. Worcesteryje mirė 96 lietuviai. Štai jų pavardės: Agota Lukoševičienė, Juzė Akstinaitė-Zurlienė, Ona Backunaitė-Jeswick, Juozas Zaleckas, Ona Valinciuotė - Šeškevičienė, Pranas Mazurka, Teodoras Paulauskas, 48 m., Kazimieras Grabliauskas, Motiejus Grigas, 50 m., Vincas Civinskas, Mariona Šeškevičienė, Andrius Liniauskas, Zigmąs Beliauskas - Bell, Domininkas Navalskis, Adomas Karsokas, Jonas Višniauskas, Domicele Skerniškis, Ona Daugininkienė, Juozas Pucilauskas, Olga Karaliūtė-Rouch, Mikas Ramanauskas, Kristina Kilmonis, Jonas Gužauskas, Ona Jankauskienė, Mikas Daujotas, 40 m., Walteris Orentas, Pijus Zonaitis, Petronėlė Matusevičienė, Justinas Rautkys, 45 m., Vincas Jancius, Antanas Geštautas, Archibaldas Saldukas, 58 m., Adomas Gulbickas, Vincas Glodas, Martinas Rudis, Ona Juškiūtė - Butkevičienė, kun. Kazimieras Jankus, 53 m., Liudvikas Mankevičius, Stasė Šniukšta, Margareta Stankevičienė, Jurgis Kaminskas, Julija Karalienė - Šimkauskaitė, Balys Mingilas, Ona Bendoraitienė, Alfonsas Adamonis, Adelė Žalimas, Aleksas Rozevičius, Kazimieras Grigonis, Pranas Leveris, Ona Višniauskienė, Juozas Onušaitis, Jonas Endzelis, Stasys Bilinskas, Juzė Pocius, Jonas Naškaitis, Anelė Zubavičienė, Jurgis Mitrikas, Morkus Lukšys, Adomas Slavick, Adomas Danilevičius, Juozas Vaičaitis, Emilija Zdanavičienė, Vincas Bagdis, Jurgis Smalanskas, Kazimieras Stonkus, Zigmąs Baris, Mikas Druskis, Jonas Vaičaitis, Alena Rutkauskienė, Ona Bagdonienė, Jieva Gibavičienė, Petras Landzius, Petras Čiras, Ona Antanavičienė, Pranas Zalepugas, Lostas Bagurskas, Mariona Vaitulevičienė, Juozas Žukauskas, Antanas Karpavičius, Ona Pakštienė, Magdalena Kvederienė, Martinas Liutkevičius, Rožė Lukoševičienė, Petras Stepanskas, Juozas Kuizinas, Kazimieras Petrakis, 39 m., Rachele Lukošūnienė, Kristina Beliauskienė, Ona Višniauskienė, Juozas Juškevičius, Adelė Aleksandravičienė.

Margareta Veiverys - Gudaitis, Zigmąs Kaulakis ir Valteris Kuzmickas. Marija Kazlauskaitė, 2 metų.

Surašiau, nes dalis mirusiųjų dar gauna laisvų, iš Lietuvos kiti yra ir ieškomi. Jaunesni kaip 60 metų pažymėjau metus.

Pernai mirė 115 lietuvių.

Minėsime Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą

Lietuvos repriklausomybės paskelbimo 41 metines — Vasario 16-ją Lietuvai Remti Dr-jos 1-sis skyrius ruošiasi minėti vasario 15 d. Lietuvių Piliečių Klubo salėje, 12 Vernon St.

Centinis išpardavimas

Lietuvai Remti Dr-jos 1-sis skyrius sausio 17 d. Lietuvių Piliečių Klubo salėje rengia centinį išpardavimą. Pelnas skiriamas Lietuvos laisvinimo reikalams. Tikimasi, kad visuomenė tą sumanytą uoliai parems.

Seniems žmonėms

Gelbėti Dr-jos valdyba

Jon išrinkti: Pirm. V. Mitrikas, vicepirm. I. Pigaga, sekr. A. Kriauciūlis, fin. sekr. P. Kraunelis, izd. O. Gataveckaitė - Joslin, izdo glob. A. Dambrauskaitė - Novosiackas, O. Šnarienė, org.-koresp. J. Krasinskas, marš. F. Dambrauskas, direktoriai: J. Glaveckas, J. Norkaitis, O. Šilinskienė, M. Mitrikiene ir K. Zurlis.

J. Krasinskas

RUMFORD, ME

Sv. Roko Dr-jos rūpečiai
Šita draugija įsteigta 1906 m., nuosavus namus įsigijo 1916 m., kurių vertė apie \$20,000, grynų pinigų turi \$9,000, narių 85.

Sausio 11 d. šaukiamas draugijos narių susirinkimas, kuris turi išspręsti nevieną opų klausimą.

Yra siūloma sumažinti išlaidas, ligoje mokėti \$6 (dabar mokama \$10), mirus \$65 (dabar mokama \$200). Nariai dabar moka kas mėnuo \$1, siūloma mokėti po 50 centų.

Klausimas, ką daryti su namu: parduoti ir pinigų išdalinti nariams, arba parduoti namus, bet draugijos neuždaryti. Yra manančių, kad draugijai reikia perleisti jau čia gimusiems, kurių narių tarpe yra apie 40, kurie kalba lietuviškai, tik nemoka lietuviškai rašyti.

J. K.

AMERIKOS IDOMYBĖS

Parašyta S. MICHELSONO važiuojant pažūrėti

Amerikos. Joje aprašoma:

Apie kelionę Aliaskon: Vaizdai nuo Atlanto iki Pacifiko; Darbininkų fabrikai Vakaruose: "Proletariato diktatūra"; Išpūdziai iš Kalifornijos: Raudonmedžių imperija; Apie Hollywoodo žvaigždes: Kaip lietuvis vyna daro; Amerikos dykumos: Mirties klonis; Suakmerėjęs miškas; Yellowstone Parkas su verdančiais šaltiniais, meškomis ir tt.; Grand Canyon tarpekilis; Išpūdziai iš Meksikos: Gulų kova; Pas mormonus: jų tikyba, praeitis ir dabartis; Ežeras, kuriame žmogus nesęsta; Neįmatuoti Texas valstijos turtai; Floridos vaizdai; Jaunystės šaltinis; Kaip gyvena rezervatų indėnai; Nuostabių požemių urvai; Upė po žeme; žuvis be akių... Ir daug, daug kitų idomybių! Su gražiais paveikslais. Knyga jau išleista. Užsisakiusiems knygą tuoj pat siunčiame. Kaina 75 centai.

"KELEIVIS"

636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

Iš Pavergtos Lietuvos

Mirė dr. J. Nemeikša

Gruodžio 12 d. širdies smūgio ištikus Kaune mirė dr. Juozas Nemeikša. Mirė tą dieną, kada jam buvo rengiamas iškilmingas jo 70-jo gimtadienio minėjimas. Velionis buvo geras akių gydytojas, taurios sielos žmogus. Ir sunkiais priešpados laikais gelbėjo kiek galėdamas skriaudžiamuosius.

Mirė V. Skrandžius

Vėly rudenį tragiškai baigė savo gyvenimą Vincas Skrandžius. Velionis gyveno Anelaukio kaime Pajonio valc., 1941 m. repara-triavo į Vokietiją ir iki 1944 m. dirbo fabrike, vėliau buvo mobilizuotas. Fronte pateko į rusų nelaisvę ir ten išbuvo apie 10 metų. Grįžęs į Lietuvą, gyveno Kaune, labai sielojosi dėl savo šeimos (žmona, 2 sūnūs ir 2 dukros, kurie paliko Vakarų Vokietijoje). Sužinojęs, kad žmona iškėlė už kito vyro, velionis neįstengė to smūgio pakelti ir prieš nutraukdamas gyvybės siūlą, paliko raštelį: "Žmona iškėlė, sūnus apsišėdė ir aš apsišėdau su keliais gabalais lentos ir mažų gabalielių žemės".

S. M.

Televizijos stotis Kaune

Kaune baigiama įrengti televizijos stotis, kuri perduos Vilniaus televizijos programą ir bus girdima 40 kilometrų nuo Kauno.

Tyrė žemės gelmes

Šią vasarą keli šimtai geologų tyrinėjo kai kurias Lietuvos vietas, dalis jų dirbo prie statybinių iškalenų. Iširta daugiau kaip 30 įvairių naudingų iškalenų (moho, žvyro, smėlio, olomito, kalkių ir tt.) telkinių.

Tirti ir mineralinių vandenių ištekliai. Jų surastai Palangoje, kitais metais jie ten bus naudojami.

Plečiamas "Masčio"abrikas

Telsių "Masčio" fabrikas jais metais išleis gaminių daugiau kaip už 70 milijonų rublių. Kitais metais bus dar labiau išplėstas, bus audžiamas šilasis, naujas ir pusvilnonė mežiaga.

Siemet pradėjo veikti siūlų ir megztų pirštinių skydas. Jis bus plečiamas, ad galėtų per metus išleisti iki 4 milijonų porų.

VYRAI, UŽ MŪSŲ MOTINĄ TĖVYNĘ!

Gruodžio 29 d. sukako 40 metų, kai buvo išleistas istorinis atsisaukimas į Lietuvos piliečius, kuris pataikė į visų širdis ir kurio pasėkos buvo tokios, kad jį atsiliepę savanoriai išvyjo iš mūsų tėvynės bolševikus, lerkus ir vokiečius, norėjusius ją užgrobti. Štai koks buvo tas atsisaukimas:

! Lietuvos piliečiai

"Vyrai! Nekartą Lietuvos priešai norėjo uždėti ant mūsų amžiną nepakeliamą jungą, bet mūsų tėvynė nenugalėta. Ji gyva.

Šiandien visi išvydome laisvės rytojų švintant. Lietuvos nepriklausomybė nėra visiems laisvė ir laimė — tai ginkime nepriklausomą Lietuvos valstybę! Vienybėje, kaip broliai pasidavę viens kitam rankas, eikime drąsiai į kovą, visi kaip vienas stokime už tėvynę!

Lietuva pavojuje.

Vokiečių kariuomenei atsitraukiant, jau įsibrovė Lietuvon svetimoji Rusijos kariuomenė. Ji eina, atimdama iš mūsų gyventojų duoną, gyvulius ir mantą. Jos palydovai — badas, gaisrai, pavasaris, kraujo ir ašarų upeliai.

Tad ginkim Lietuvą! Parodykime, jog esame verti amžiais iškovotos laisvės. Šiandien mūsų Lietuvos likimas mūsų pačių rankose.

Nelaukime toliau nei valandos — kas mūsų Lietuvą, kas trokšta laisvės, kas pajėgia valdyti ginklą, stokime visi į Lietuvos krašto apsaugą. Būriū būriais eikime iš kaimų, viensėdžių, miestų ir miestelių, eikime iš visų Lietuvos kraštų laisvės ir tėvynės ginti. Stokime drąsiai pirmi į kovą.

Drąsiai, be baimės, kaip mūsų tėvai ir sentėviai, užstokim priešams kelią, atlikime žygi už mūsų Motiną

Tėvynę, už Lietuvos Valskybę!"

Ministeris pirmininkas M. Sleževičius

Krašto Apsaugos Ministras Velykis

Čia dera priminti, kad tas atsisaukimas buvo skelbiamas tokiu momentu, kada priešas veržėsi į Lietuvą, o jam priešintis nebuvo ginkluotos pajėgos; kada tokie "patriotai", kaip Smetona ar Voldemaras iš baimės išdūmė į užsienį.

VENGRIJOS DELEGACIJA NEPRIPAŽINTA

S. m. lapkričio 24 d. ALT Vykdomasis Komitetas laišku kreipėsi į JAV ambasadorių Jungtinėse Tautose Henry Cabot Lodge, priimdamas, kad komunistinės Vengrijos atstovavimo ungtinėse Tautose legalumas dar nesąs galutinai išspręstas ir kad būsimosios uo klausimu diskusijose amerikiečių delegacija turėdanti gerą progą parodyti asauliui, kokių priemonių masi Sovietų Sąjunga savo nažesniems kaimynams pavergti. ALT Vykdomasis Komitetas ragino Amerikos delegaciją vadovauti akcijai už Vengrijos atstovo pašalinimą iš Jungtinių Tautų, prašydamas, kad tos akcijos metu būtų keliamas ir Lietuvos pavergimo klausimas.

Savo atsakyme ALT Vykdomajam Komitetui JAV ambasadorius Jungtinėse Tautose dėkoja už visų tų dalykų priminimą ir sakosi labai vertingas ALT pateiktas mintis.

Toliau Lodge pareiškime sakoma: "Nuo 1956 metų, kai buvo nuverstas Imre Nagy vyriausybė, Jungtinių Tautų Generalinė Ansamblyje niekada neakceptavo Vengrijos delegacijos kredencijalų Jungtinėse Tautose. Šis atvejas yra vien-

Sausio 1 d. pradėjęs aštuoniasdešimt pirmuosius metus, gyvena Brooklyn, N. Y.

Nuostabus žmogus

Sausio 1 d. (gruodžio 20 d. senuoju kalendoriu) suėina aštuoni dešimtmečiai nuo mūsų tautos nuostabaus žmogaus gimimo. Žmogaus, kuris nuo pat jaunystės iki senatvės niekada nenustojė ieškoti tiesos ir niekada nepritrūko ryžtumo, neapleido pastangų, nepagailėjo jėgų ir nedvejojo imtis atsakomybės teisingiems principams įgyvendinti.

Jo veikimo pėtos ir erdvė: gimtasis kraštas — Lietuva.

Šis žmogus yra — Steponas Kairys.

Sveikiname mūsų tautos veteraną aštuonių dešimtnių sulaukus!

Iš pat jaunystės Steponas Kairys pasiryžo dirbti avo krašto ir to krašto darbo žmonių gerovei. Jis paliko tokiu visą savo gyvenimą. Nuodugnai ir skrupulingai ieškodamas tiesos, jis išdirbo savo aiškia pasaulėžiūrą. Tos pasaulėžiūros jis laikėsi visą savo gyvenimą. Savo veikime jis bendradarbiavo su įvairių pažiūrų žmonėmis, kur bendri interesai jungė, tačiau jis niekada nenuneigė savo principų ir nesudėdė su tais, kurie jo įsitikinimu eikė prieš bendrus krašto interesus ir prieš to krašto darbo žmonių gerovę.

Stepono Kairio nusistatymo teisingumą paprastai tik ateitis įvertina.

Dar mokykloje būdamas jis pasipriešina rusų pamaldoms, nors tai grėsė prašnimu iš mokyklos. O kodas pastangas tada reikėjo valstiečiųui padėti, kad paktų į gimnaziją. — galime suprasti tik skaitydami S. Kairio knygą "Lietuva budo". Netrukus priverstinos rusų pamaldos buvo panaikintos. Lietuvos Socialdemokratų Partijos sunkiu momentu jis kartu su V. Sirutavičium Vilniuje atkuria šios partijos veikimą. Vėliau tas veikimas padėjo revoliuciniam judėjimui prieš carą Lietuvoje įsisiūbuti ir lietuviams spaudą atgauti.

Vilniaus Seime Steponas Kairys atliko svarbų vaidmenį, sumaniai jam vadovėlis Jungtinių Tautų istorijoje. Būkite tikri, kad JAV delegacija nepaliks akmens ant akmens, siekdama Vengrijos klausimą laikyti atvirą Jungtinėse Tautose bei pasaulio opinijoje.

vavęs, išgelbėjęs nuo suirimo ir to Seimo nutarimams nutiesęs naujas gaires. Vėliau tie nutarimai atliko labai svarbius uždavinius. Pagaliau to Seimo pavyzdžiu suauktas suvažiavimas vėliau išrinko Lietuvos Taryją, paskelbusią Lietuvos Nepriklausomybę.

Taryboje Steponas Kairys griežtai pasipriešino Uracho kvietimui į Lietuvos karalius, nepaisant tuo laiku galingo vokiečių militarizmo. Jis net iš Tarybos išstojo su kitais trimis nariais ir negrįžo, kol priešingasis nutarimas buvo atšauktas. Vėliau pasirodė, kad jo nusistatymas buvo teisingas.

Steponas Kairys yra svarbiausias Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo teksto autorius.

Steponas Kairys niekada nebendradarbiavo su Lietuvos teises pamynusiais smetonininkais. Ir visi žinome, prie ko privedė Lietuvą jų "vadizmas".

Steponas Kairys vadovavo pagrindžio Vyriausiam Lietuvos Vadavimo Komitetui, okupantams užpuolus Lietuvą. Jis vadovavo ir aktingai dirbo tame komitete Vokietijoje ir čia Amerikoje. Mes tikime, kad jo šis darbas, kaip ir kiti, tik ateityje bus pilnai įvertintas.

Steponas Kairys yra puikus rašytojas. Jo publicistiniai straipsniai visada turinigi, aiškūs; mintys tiesioginiai nukreiptos į svarstomą reiką. Puiki kalba. Gražus išdėstymas. Įtikinantys turinys. Sklandus stilius. Emocinis siūpumas. Gyvas jumoras.

Jo atsiminimuose ir kt. žymus beletteristinio rašytojo talentas. Savo profesijoje jis geras inžinierius savo reikalo žinovas ir mokytojas. Universiteto profesorius. Senatvėje ir tremtyje nenustojęs energijos, valios, ryžtumo, vilties. Jis ir dabar uoliai bendradarbiauja spaudai, rašo savo atsiminimų antrąjį tomą ir t.t.

Steponas Kairys mūsų tautoje nuostabus žmogus. Sveikas aštuonis dešimtmečius nurentęs! Daug sveikatos, ištvermės, vilties išsipildymų ir laimės ateities dešimtmečiuose Tau linkime, Mielas Drauge.

M. L.

Visokiomis progomis geriausia dovana yra "Keleivis". Išrašyk jį savo draugui, pažįstamui

Ir nušvis Lietuva!

Tautos Himno autorius dr. Vincas Kudirka pranašavo Lietuvai šviesią ateitį, nepaisant tai, kad ji tada buvo caro agentų pašiepiama ir niekinama. Lietuvoje Kudirkos laiku, taip ir šandien komunistų pavergtoje, buvo, kaip poetas Maironis su didžiu skausmu širdyje vaizdavo, tamsu ir juoda. Visi, kurie tik norėjo lietuviškai garbinti savąjį Lietuvą savosiose bažnyčiose, kurie kovojo už šviesesnę Tautos ateitį ir kurie siekė kultūros ir spaudos laisvės, buvo persekiojami, kalinami ir tremiami į tolimąjį Sibirą, kur raudonasis Lietuvos priešas ir šandien tebelauko tūkstančius mūsų tautos tremtinių.

Už Lietuvos ribų tuolaikinis krašto engėjas mezgė ryšius su Vakarų didžiosiomis galybėmis ir darė sąjungas savo padėčiai sustiprinti ir status quo įamžinti. Rusas net Lietuvos vardą buvo nubraukęs, kad Lietuva neprimintų jam gėdingų darbų. Tokiose sąlygose gyvenant, tikrai reikėjo Kudirkos tikėjimo į Tautos ateitį, tiksliai numatyti būsimus įvykius ir nepalaužiamai spirti prieš nevirtį ir nusiminimą.

Dabartinioji pavergtojo krašto padėtis panaši į Kudirkos laikų Lietuvą. Raudonieji žandarai ne tikai neleidžia laisvai tikėti, kurti ir dirbti, bet atėmė iš žmonių jų turtą ir jų darbo vaisius. Nenuostabu, kad Lietuvoje, kaip ir kitur pavergtuose kraštuose bei pačioje Sovietijoje, kyla visuotinis nepasitenkinimas režimu. Tačiau Lietuvos okupantas, nepaisydamas jokio pasipriešinimo, nesumazino pereinamais metais uždėjų varžtų ir visap bandė manevruoti, kad tik išlaikytų kraštą pavergtą.

Išgarbintoji ūkinė ir kultūrinė administracijos decentralizacija neatnešė mūsų žmonėms nei daugiau laisvės, nei sotesnio duonos kėsio. Pasikeitė tik kontrolės centras. Vieton administracinės priežiūros uždėta daugiau partinė kontrolė, kuriai vadovauja pats Chruščevas. Naujoji tvarka žymiai sustiprino komunistinę diktatūrą. Vaduodamasis taktiniais sumetimais, okupantas leido, kaip žinia, mūsų žmonėms susirašinėti su užsienyje gyvenančiais tautiečiais ir priimti iš jų sūntinius, bet neatšaukė nei

korespondencijos cenzūros, nei siuntėjų registracijos.

Išleisti iš Sibiro ir kitų Sovietų Sąjungos vergų stovyklų buvo ten pat apgyvendinti. Jiems nėra leista grįžti į savo gyvenamąsias vietas Lietuvoje. Tiesa, kuriems pavyko išsipirkti sau teisę grįžti savo lėšomis, atvykę turėjo bandyti įvairiais būdais kurtis, bet negavo reikalingo apsigyventi nei darbo leidimo. Jų daugelis grįžo atgal į Sovietiją. Okupuotajame krašte pavyko pasilikti tik tiems, kurie arba, kaip paliečiai, gavo teisę gyventi Lietuvoje, arba susirado sau prieglaudą kaime pas gimines bei draugus. Miestuose pavyko įsikurti tik labai mažam jų skaičiui. To išvadoje žmonių skaičius krašte, net pagal pačius Sovietų statistinius duomenis, žymiai sumažėjo. Minima vos 2.680.000 gyventojų šandieninėje Lietuvoje. Jų tarpe yra, be abejo, nemaža — apie 360.000 — atgabentų rusų ir kitų Sovietų tautybių gyventojų.

Laisvai kurti kultūrinės vertybes, kaip Pasternako pavyzdys rodo, yra nusikalimas. Sniečkus ir kiti jo pakalikai neatleidžia tebeplaka "tautinių buržuazinių laikų pritarus", kurių, nepaisant teroro, komunistai neįveikia pašalinti iš žmonių širdies nei sąmonės. Švietimo laisvė buvo dar daugiau suvaržyta. Taip mokyklų programa, taip ir dėstomieji dalykai savo turinui buvo daugiau pritaikinti komunistų ideologiniams reikalavimams, o studentai įpareigoti dienos metu dirbti pramonėje arba žemės ūkyje.

Keliauti iš Lietuvos, žinoma, buvo leidžiama tik į "Didžiąją Tėvynę". Užsienius galėjo pasiekti tik tie, kurie sutiko dalyvauti masinėse Maskvos organizuotose eskursijose sovietų laivais ir budrioje raudonųjų agentų sargyboje. Tokiomis sąlygomis keliaudami, eskursantai bijojo sutikti net pažįstamus ar gimines, kad nebūtų įtarti bandę pasilikti kapitalistiniame pasaulyje.

Tiesiog liūdna, kad mūsų taze buvo žmonių, kurie bandė organizuoti tariamus kultūrinis mainus su pavergtuosiu kraštu, lyg nenorėdami suprasti nei žinoti, kad pavergtieji neturi laisvės elgtis kaip nori, nei kurti, ką pasirinkdami. Reiktų tikėti, kad neatsakingų žmonių pasinėsimas šia kryptimi neras atgarsio, ir Lietuvos okupantas nesulauks iš jų vandens ant savo propagandos malūno.

Taip vargo pavergtas

JAU ATSPAUSDINTAS! UŽSISAKYKITE

KELEIVIO KALENDORIŲ 1959 metams

"Keleivio" kalendorius 1959 metams jau atspausdintas ir siunčiamas. Jame yra 96 puslapiai visokių pasiekimų, eilių, informacijų, naudingų patarimų, juokų, straipsnių įvairiais klausimais ir plati kalendorinė dalis.

Kviečiame užsisakyti mūsų kalendorių tuoj pat, nieko nelaukiant. Jis bus pasiūstas, kaip tik gausime užsakymą. Anksčiau užsisakiusiems jis jau siunčiamas.

Nors viskas brangsta, bet "Keleivio" kalendorius kainu vis ta pati, tik 50 centų. Prašom jį užsisakyti. Užsakymus ir pinigų prašom siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"
636 East Broadway
So. Boston 27, Mass.

kraštas per visus 1958 metus. Ne ką jam davė ne tarptautinė politika. Chruščiovui, tiesa, nesisekė viršūnių konferencijos suaukti, kurią jis planavo pajungti savo propagandai ir status quo įtvirtinti.

Ne geriau jam pavyko ne arabų pasaulyje. Raudonojo Pekino bandymai išlipti Quomony ir Matsui salose taip pat nuėjo niekais. Prancūzijos rinkimai sudavė mirtiną smūgį komunistų veiklai ir jų bandymui įsigalėti galų žemėje.

Tačiau bendrosios tarptautinės padėties tie įvykiai nepalenkė pavergtųjų tautų laisvės naudai. Priesingai, Vakaruose vis dar tebėra žmonių, kurie norėtų siekti tarptautinės įtampos atlydžio ir sudaryti naują Europos saugumo sistemą, atsižvelgiant į esamųjų valstybių sienas. Kas dedasi už tų sienų, tų idėjų šalininkai nutyli. Tokios nuotaikos, be abejo, paskatina Maskvos valdovus drąsiau spausti Berlyną ir veržtis toliau į Afrikos, Azijos ir Pietų Amerikos kraštus, nors tų valstybių gyventojai niekur komunistų nelaukia.

Baigiamie sukaktuvinius metus, iškilmingai juos atžymėję eile konferencijų, kongresų, seimų ir suvažiavimų. Daug priėmė rezoliucijų, nutarimų ir pareiškėme gražaus ryžto kovoti už tautos laisvę. Belieka visa tai įgyvendinti ir pažadus tesėti.

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto (Vliu) ir savo vardu linkiu, kad pareikštieji norai ir padaryti nutarimai neliktų be atgarsio, bet būtų 1959 metais įgyvendinti. Pavergtoji tauta to iš mūsų laukia. Neapvilksime jos. Tebūnie naujieji metai vieningo laisvinimo metai. Tenušvinta laisva Lietuva!

Dr. A. Trimakas
Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Pirm.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse yra 35,868,977 registruotų katalikų ir 59,823,777 protestantų, iš kurių daugiausia yra baptistų — 19,766,121.

BIRTH DEFECTS

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Sveikas, tėve! Laimingų Naujų Metų!

—Kazim, Maiki, ar jie bus mums laimingesni?

—Bet tikėkim, kad bus.

—Maiki, aš bijau.

—Ko bijai?

—Mano generoliškas nuėjimas sako, kad turėsi-me didelę vainą. Tai vot, ko aš bijau.

—Ko čia bijot, tėve. Juk šiaip ar taip, sykį reikės mirti.

—Dac rait, Maiki. Žemai-čių patarlė irgi sako: „tik sykį ožkai smertis. Ale vis-gi žmogus ne ožka. Dieva: sutvėrė jį pagal savo paba-bensvą, kad ilgai gyventų ir gyvendamas jį garbintų. O jei tave kokia bomba su-sprogdys, tai kaip tu galėsi savo sutvėrėją garbinti?“

—Bet tikėjime, tėve, kad bombų niekas nemėtyt.

—Olrail, Maiki, jeigu tu taip tiki, tai pasakyk, kaip bus su Berlynu? Dabar tenai stovi amerikoni. Ko mu-nistai sako: geriaut iš Berlyno. O amerikoni sako: nosar, neisim. Nu, tai kaip tu rokuoji, kuo tas pa-sibaigs, jeigu nei vieni, ne-kiti nenusileis? Juk be vai-nos neapsieis.

—Bet karo visi bijosi, tė-ve. Taigi yra vilties, kac-tas ginčas bus išspręstas su-sitarimu. Štai, Maskva išsi-reiškė, kad Amerikon norė-tų atvažiuoti jos aukštas vy-ras Mikojanas. Washingtonas atsakė: gerai, teatva-žiuoja, pasikalbėsime. Ir Mikojanas jau pakuoja sa-vo čemodaną kelionei į A-meriką. Taigi gali būt, kad jis čia norės pasitarti, kaip išspręsti Berlyno klausimą be karo.

—Tai tu rokuoji, kad Ma-skva bijosi vainos?

—Aš taip manau, tėve.

—O kodėl ji turėtų bijo-ti? Juk ji turi daugiau vai-sko, negu Amerika. Ji bombų turi pasidariusi vi-sokių. Paleido net tris sput-nikus aplink žemę. Į vieną įdėjo net ir šunį su būda. O mūsų Amerika to dar ne-padarė. Anądien mėgino iš-leisti oran monktę, kaip voverę, bet ir ta nukrito į marias. O jeigu Rusija gali paleisti šunį aplink žemę, tai gali paleisti ir bombą, kad nukristų į Ameriką.

—Tėvas, matyt, dar ne-girdėjai, kad dabar, kai mu-

du čia kalbamės, Amerika išleido oran tris kartus di-lesnę raketą, negu visi So-vietų sputnikai. Be to, da-bar yra ruošiamas toks er-dvės laivas, kuriuo galės ir žmogus keliauti padangė-nis. Rusija niekad su A-merika nesusilygins, tėve.

—Bet Amerika neturi tiek daug vaisko, Maiki.

—Sovietai turi daug daugiau žmonių. Gazietos rašo, kad jeigu kiltų vaina, tai Mas-ka raidavei užimtų Europą ir milijonine savo armija.

—Tėve, milijoninė armija edaug reiškia, jeigu ji ne-uri duonos. O Sovietų žmo-nės ir dabar gyvena pusba-lžiu, šaukiasi į savo gim-i-nes Amerikoje, kad atsiųstų naisto, drapanų ir vaistų. Kaip ilgai tokia šalis galė-ų kariauti su Amerika, kur ra tiek daug maisto ir taip švystyta pramonė ginklams gaminti? Juk ir per pasku-inį karą Sovietų Rusija iš-ko gyva tik Amerikos pa-amos dėka. Jeigu ne A-merika, Maskvoje šiandien edėtų Hitleris.

—O kur būtų Stalinas?

—Stalinas veikiausia šian-tien stovėtų kur nors mu-ziejuje iškimstas, kaip iš-naikintų sutvėrimų pavyz-dys būsimoms kartoms pasi-žiūrėti.

—Tai tu rokuoji, kad A-merika supliktų Sovietus, jeigu kiltų vaina?

—Aš dėl to neabejoju, tėve. Aš manau, kad tą ge-ai supranta ir Sovietų val-džia. Juk ji gerai žino, kad Vakarų Europoje Amerika turi apie 300 įrengtų orlai-vių stovyklų, kur stovi a-ominėmis bombomis pri-krauti Amerikos karo lėktu-vai, ir jie gali greičiau pa-siekti Rusiją, negu rusų or-laiviai Ameriką. Gavę žen-klą, tie orlaiviai per kelias minutes gali pakilti oran ir smogti atominėmis bombo-mis Sovietų Rusijos mies-tus, geležinkelių centrus, jltus ir kitus karinius punk-tus. Kas tada liktų iš So-vietijos? Maskva šitą gerai supranta, todėl ne be reika-lo atsiunčia Washingtonan savo Mikojaną pasitarti. Ji bijosi karo su Amerika.

—Olrail, Maiki, aš šiva-kat sukalbėsiu rožančių, kad tavo žodžiai išsipildy-tų.

Iš Justino Duobos užrašų

Prieš dvejus metus Akro-ne, Ohio, mirė Justinas Duoba paliko man pluoštą rankraščių, leidamas juos panaudoti spaudai.

V. Martinkus

NEUŽMUŠK, NEVOK

Šv. Rašte arba Biblijoje yra daug gražių pamokymų, kaip žmogus turi elgtis su kitu žmogum. Bet tenai yra taip pat pavyzdžių, kaip žmogus skriaudė žmogų, gerai žinodamas, kad Dievas yra uždraudęs daryti tai, kas bloga.

Dvasininkai tvirtina, kad Dievas tikrai nubaus po mirties, kurie buvo nusizengę jo įsakymams. O kai kada Dievas baudžia nuodėminguosius net ir šioje žemėje, siųsdamas jiems netikėtą mirtį, ligas, nuostolius ir kitas nelaimes. Tačiau, Dievas, atrodo, globoja kai kuriuos piktadarius. Jie, tartum, yra radę Dievo malonę bei paramą. Ar Dievas baus juos po jų laimingos mirties — nežinia?

Bet „gražiausia“ yra tai, kad teisingas ir šventas Dievas moko per Mošę žydų tautą, kuriuo būdu pasigro-bti svetimo turto ir jį išsi-nešti, kaip grobį. Taip mokė tas pats Dievas, kuris po metų kitų ant Sinajaus kal-no įrašė į akmenis lenteles dešimtis savo įsakymų. Jų vienas skelbė: NEVOK, ne-apgaudinėk, nesisavink, ne-gieisk svetimo, neskriausk kito žmogaus.

Ką pasakytų mūsų tėvai, jei mokytojas palieptų mo-kiniams apgaudinėti kai-mynus ir šeiminius, sa-vinkitės jų brangius daiktus ir ypač, jei tie kaimynai ir šeimnininkai yra kitataučiai, jei jų rankose yra valdžia. Gal iš čia pareina nuomonė, kad nėra nuodėmės grobti iš valdžios, yengti valdžiai pareigų.

Arba. Ką pasakytų padu-rus žmogus, jei valdovas, sušaukęs savo karių, jiems tartų: einam, vyrai, į sve-timą žemę, išžudom ar paver-giam jos gyventojus ir pri-sigrobiam turto.

Perskaicius šią vietą šv. Rašto tenka susimastyti: iš kur, ar iš ko mes, vargo žmonės, turim imti dorovės principus? Ar Dievo įsaky-mai paremti pavyzdžiais jų leidėjo? Ką sakyti daugu-mai mūsų sąžinė, jei mes pabandytume įsigyti turto tuo būdu, kaip pasaulio Kūrėjas nurodė Mošei? Dievas neturėtų teisti ir baus-ti mirusių už vagystę, nes jis kurstė žydus tai da-ryti.

Taigi matom, kad dalis apreiškimo rymo ant prie-singo dorovei pagrindo. Rašto gi žinovai vis vien aiškina šią nedviprasmišką pasakytą pamoką grobti, kaip aprašką jo tobulo tei-singumo, nieko nepakenku-sio jo šventumui.

(Bus daugiau)

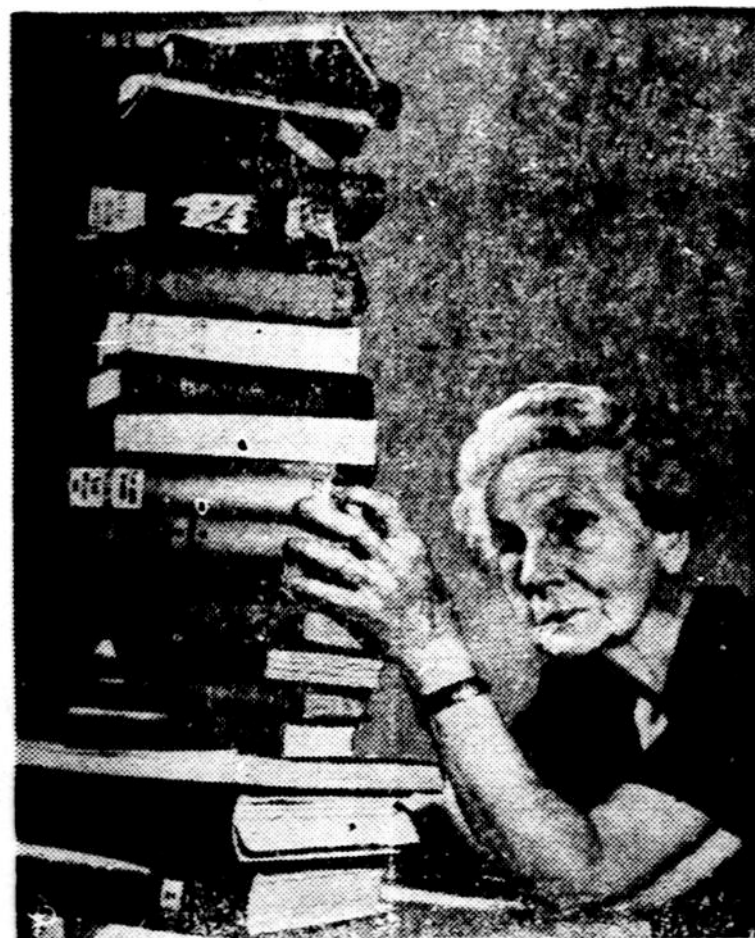
„DARBO“ ADRESAS

Naujas „Darbo“ žurnalo administracijos adresas yra toks: „Darbas“, c/o V. Ger-vickas, 86-03 76th St., Woodhaven 21, N. Y. Metinė Darbo prenumera-ta \$3. Atski-ro numerio kai-na \$1, galima gauti ir Ke-leivio administracijoje.

DAR NĖRA VĖLU

Gerą knygą dovanoti nie-kada nėra vėlu. Tokia kny-ga yra Stepono Kairio at-siminimai „Lietuva budo“, kuri, anot „Naujienu“, vi-siems reikalinga. Jos kaina \$5.50. Gaunama ir Ke-leivio administracijoje.

JOS ILGŲ METŲ DARBO VAISIAI

Rašytoja Bernie Babeock iš Petit Jean Mountain, Ak., sulaukė 90 metų amžiaus. Ta proga ji rodo 23 iš viso labo jos parašytų 25 knygų. Ji dar tikisi parašyti naujų knygų.

MOKSLININKAI STEBISI MŪSISKE KALBA

„Boston Globe“ pastebi, kad mokslininkai laiko lie-tuvių kalbą švelniausia ir poetiškausia iš visų Euro-pos kaibų — „the most sub-tle and poetic European tongue“. Pavyzdžiui, sako Bostono dienraštis, veiks-mažodis „eiti“ („to come“) lietuvių kalboje turi 10 pa-sikeitimų, kuriais kalbėto-jas gali nurodyti einančio-jo ryžtumą, atsargumą, ne-vikrumą ir t.t.

Angliškai kalbantiems iš-rodo stebėtina, kad veiks-mažodis „eiti“ gali turėti 10 formų, kuomet anglų kal-boje yra tik 6: „come“, „coming“ ir „came“; „go“, „going“ ir „gone“.

Bet iš tikrųjų tas veiks-mažodis mūsų kalboje turi daugiau pasikeitimų, negu 10. Pavyzdžiui, šaknis yra „eiti“.

Pirmam asmeniui:

Eičiau

Eisiu

Einu

Ėjau.

Antram asmeniui:

Eitum

Eisi

Eini

Ėjai.

Daugiskaitai:

Eitumėt

Eisite

Einate

Ėjote.

Be to, yra keletas eisenos būdų: Kuomet žmogus ju-da pirmyn normaliai, tai sakoma: eina.

Kuomet jis eina sunkiai, svyrudamas ir linguoda-mas, tai sakoma: maklena. Kuomet einant kojos klimpsta į purvyną ar snie-gą, tai sakoma: klampuoja.

Kuomet eina apsisleides, vos pajuda, tai sakoma: velkasi. O kuomet eina prie tikslu energingai ir drąsiai, tai sakoma: grūdasi ar bru-kasi. Bet kuomet eina at-sargiai ir nedrąsiai, tada sakom: šliejasi.

Anglų kalba tokiais švel-niais atspalviais negali pa-sigirti. Todėl labai gaila, kad ne tiksliai paprastai mū-sų žmonės, bet ir laikraš-čiai nesinaudoja savo kal-de džioja sustingusį anglici-zmą. Pavyzdžiui, ar kur at-vaziavo jugoslavų Titas, ar kas pasveikino Titą, ar kas pasakė komplimentą Titui, ar kas nepasimatė su Titu, visais tokiais atvejais mū-

VINCAS KUDIRKA

Žymus Lietuvos teisinin-kas, profesorius, taurus žmogus, tikras patriotas Pe-tras Leonas (mirė 1938 m.) 1908 m. Kaune leidoje „Draugijoje“ šitaip rašė a-pie tada prieš devynerius metus mirusį Vincą Kudir-ką:

„Kokiu jis išrodo savo li-teratūriškuose darbuose, to-kiu ir kasdieniniame gyve-nime. Tvirtos būdo, didelės energijos, geros širdies, prak-ilnių minčių, aukštos do-ros, didelio išsilavinimo ir apsišvietimo, jis buvo tik-ras žmonijos draugas, silp-nųjų, nuskriaustųjų užtary-tojas, savo tėvynės karštas mylėtojas. Savo santykiuo-se su žmonėmis visuomet mandagus, malonus ir ko-rektiškas. Jautrios ir gry-nos sąžinės žmogus, jįsai skaudžiai atjausdavo nedo-riškus žmonių pasielgimus.“

„Man teko atlankyti na-bašninką kelis syk 1898 me-tų vasarą. Didžiai graudin-gą ir paveikslingą reginį gavau pamatyti: angštam kambarelyje, lovoje guli žmogaus šešelis, vieni kau-ai, apraukti oda; kaktose lega, kaip žvaigždės akys. Palei lovą pastatytas staliu-kas su rašymo prietaisais. Ligonis arba gulėdamas, at-sirėmęs ant kairės rankos, dešine rašo (taip stalis pritaikintas), arba atsisėdęs ir nuleidęs nuo lovos kojas ir apsisūps užklote, dirba.“

Tokiose sąlygose dirbo ir lirbo tasai mūsų nepailstas lvasios didvyris. Iš mažo kambarelio, silpname ligos nuvargintame kūne ne tik gynėsi nuo mirties stipri nilžiniška dvasia, bet ji dar saukė savo brolius prie gra-žesnės ateities, prie gerų darbų, mėlės, teisybės ir laisvės, saukė tokiais Varpo garsiais balsais, kad jie bu-vo girdimi visoje plačioje Lietuvoje. Bet lapkričio 16 d. 1899 m. tasai balsas am-žinai nutilo“.

MARGIS IR MARGUTIS

Mano dėdė turėjo gudrų mar-gą šunį, kuris vadinosi Margis. Jėras ir gudrus šuo buvo Mar-gis: geras sargas, nieko sve-ti-no sodybon neįleido, bet šeim-i-ninkui sudraudus daugiau ne-odavo. Gyvulius pridabodavo ir aviškius gindavo.

Margis buvo šeimnininkas ti-cra paguoda. Tačiau aštuntus netus eidamas sunegalavo. Ta-čia dėdė gavo tokios pat išvaiz-dos šuniuką, kurį pavadino Margutis. Su laiku Margis pa-veiko ir tada dėdė turėjo Mar-gį ir Margutį. Atrodė jie labai panašūs, tačiau savo protu, bū-lu ir elgesiu Margutis niekada neprilygo Margiui. Margutis vis odavo su reikalu ir be reikalo, y-g labiau pasirodyti norėda-mas. Saviskį kartais neapsižiū-rėjęs puldavo, o svetimą pra-miegodavo. Beganti gyvulių kas-davo, o nuo drąsnio bėgdavo.

Kartą toli nuo namų vieške-liu vijosi lodamas dviračiu va-žiuojantį karį ir tas jį nušovė. Margis vėl vienas pasiliko ir iš-iso išgyveno 18 metų. O Mar-gutis kvailiukas gimė, kvailas užaugo ir kvailas žuvo. Ir gy-vulių, kaip ir žmonių, yra to-čių, kurie niekada nesubręsta.

Juozas Bartkus

ATSIUNTE PAMINETI

SUDUŽES VAIZDAS, 13 trumpų apsakymų, parašė Balys Gražulis, 243 psl., Ni-dos Klubo leidinys Nr. 25. Leidyklos adresas: 1 Land-broke Gardens, London W 11, Great Britain.

Viso labo \$22,026.50.

Kas trečias amerikietis turi automobilį.

MOTERŲ SKYRIUS

MARIUS KATILISKIS

KAITRA

(Iš Terros išleistas knygos "Užuovėja")

(Tęsinys)

Pakišę rankas po nugarą, šiaip taip ją iškėlė į vežimą. Šalė įmetė ir jos ryšulį, rastą rugiuose. Vaitiškis paėmė vadžias, o Miklošienė mažąjį. Įsukus į kelią ir artėjant prie sodžiaus, ji pasakė:

—Guldysim pas mane. Paties marti pradės niurzgėti... Visiems kol išdėsi, kol išpasakosi. O mes, kaip nebūt — išsitemsim.

—Tavo širdies neužmiršiu, — gėrėjosi Vaitiškis. — Juk ne mano bėda... Ką aš pasakojau? O taip, sakytum, didžiausį sunkumą nuėmė.

Jau žmonės rankiojosi iš bažnyčios. Miklošienės kiemeli apstojo ir jauni ir seni. Moterys brukosi į kiemą, nors duok per galvas. Visko prikukavo, prisikūstėjo, o, kad kuri atpažintų — ne. Iš kur? Kas tokia? Vaitiškį varėsi visos būriu, lipo ant pakinklių ir gvelbė žodį iš burnos. Jis jau buvo atsigavęs po visų išgascių ir narsiai sausviediniu kandikliu skyrė ūsus į šonus.

—Katmilžy sužvejojom. Žio, jos dar klausia? Patys nerštas dabartės. Žuvies — kokios nori. Tik netingėk su bradiniu patraukti per žoles.

Ligonė sparčiai gavosi. Gal nė dvidešimties metų ji neturėjo. Greičiausiai ne. Visai jauna — ne kiek iš piemenės bėgusi. Tokia liauna, smulkaus sudėjimo. Kad graži — iš karto matėsi. Tik jau suvargusi baisesiai. Bet kas ji tokia, kas per viena?

Miklošienė ir jos duklė, siuvėja Jieva, kad ir labai į akis nelindo, bet vis jau moterišku papročiu mėgino ką nors išgvelbti. Ji nesileido į kalbas. Taip, ji buvusi netoliese. Nė kaimo, nė valsčiaus nepasakė. Skubėjusi namo. Maniusi, jog spėsianti. Bet pabijojusi sėsti traukinin, kad neišvartytų tokios. Ne, ne — ji ne šio krašto gyventoja. Iš kalbos tai numanu. Jos pusėje žemės kalnuotos ir smėlėtos. Ežerų daug ir gražu. Nuo Utenos — maždaug.

Ak, nuo Utenos? Iš tenai suplaukdavo jaunimo ir pasklisdavo pas ūkininkus. Bet šitai vargšelei, pamatykite, kaip išėjo. Tokia jauna, o jau mat...

—Liaukitės jūs! Visur tas pats. Pataiko ir mūsų mergos, nereikia pamokyti, — riejos Vaitiškis, nesikęsdamas moterų tratėjimu.

Trim dienom praėjus, ji pakilo iš lovos. Svyravo, ramstėsi dar pasieniais. Kraupiai ir su nerimu spaudė kūdikį prie krūtinės. Ir kai jis miegojo, užsikvėpusi ant lovos žiūrėjo į jį, klausėsi jo alsavimo, gūsciojo jam verkiant. Rodos norėdama jo akyse atpažinti save pačią. Nustebusi, išsigandusi, neperprantanti gerai kas dedasi. Ji tikinasi, jog tikrai jos kraujo dalis. O ji tenorėjo atsižiūrėti iki social. Nes kitą rytą po to pakilus šeimininkė jos neberado. Vaikas liko ir drobės keletas mastų, kurią matyt nešėsi ryšulyje.

Paliko savo vaiką ir pabėgo. Kad nors žodį būtų parašiusi. O gal ji sugrįš iš tos smėlėtos žemės? Kada tu matėsi! Taip mėnuo, kitas. Ir trečias. Abu seniai nuvežė ir pakrikštijo. Vaikas pasiliko pas našlę. Vaitiškis nešė iš savo išimtinės kas tik reikalinga. Jų trobos rėmėsi šonais.

Tegul našliai susimeta į krūvą. Vaikas jau auga — gvoravo kalvėje kaimynai. Nesuklausys kas ką. Bet vaikelis buinvis ir sveikas. Akys kyla, kaip dobilo atolas. Tai argi nenusidėtumėi Dievui, jam pieno lašo skūsdamas? Taip, matyt buvo žadėta. Ir Miklošienė parūgojusi sutiko, jog ne kitaip. Ant jos rankų augo vargdenis našlatis — karštos vasaros radinys.

O tikra motina — tai nelaboji. Kaip į verpetą panėrė. Kalė ir ta šunūciūs žindo, bent kol atanka...

—Seneli, kelkis! Nemiegok, seneli, — pešė Petriukas Vaitiškį už marškinių rankovės.

—Ar aš miegu, Petriuk?... Aš tik guli ir klausausi, kaip vanduo šnera per šaknis ir akmenėlius. Kaip vėjo blūškis lapus pašnekina. Ve, kaip rugių laukas vilnija. Ir taip viskas rodo, kaip aną dieną. Kai tave namo vežėme iš lauko. Trys metai — žiūrėk...

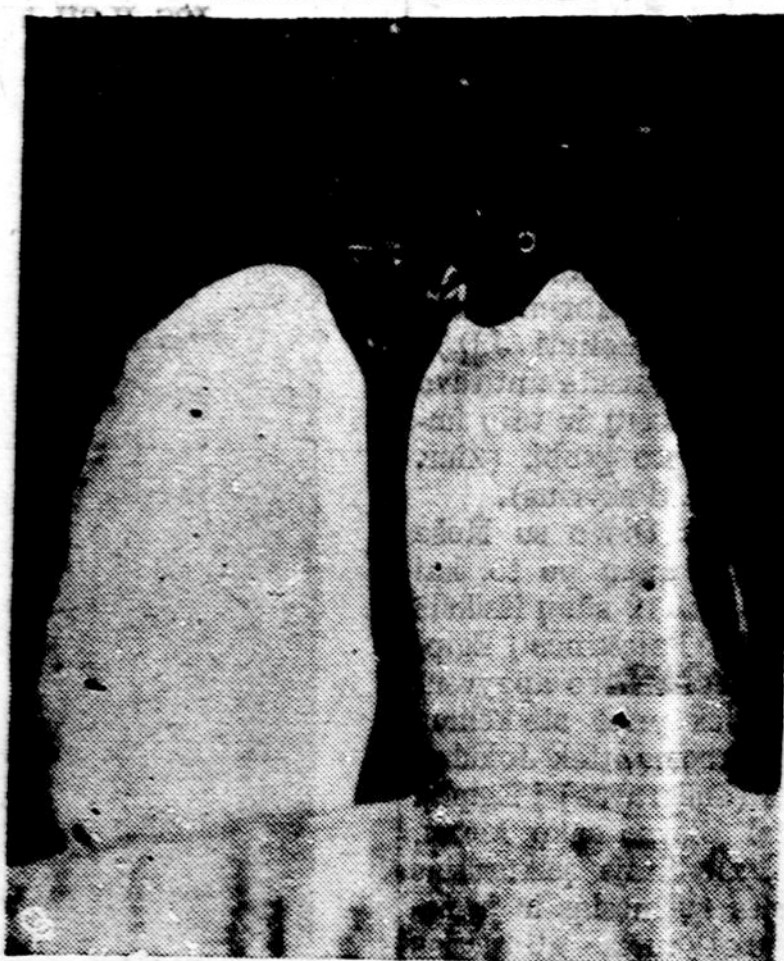
Ir pabuvis tarė:

—Jau tu treigys. Trejus metelius sukorei. Ajai, kaip nepajunti...

—Valgyti noliu. Nam, seneli, — tampė lūpas Petriukas.

—Jau einame, einame. Išalkai ir prisilakstei. O geras kumelys tu — treigys, tik pamislyk. Ką besakyti? Ir kaip viskas nepajuntant. Užtat, kad lenkė tave ligos ir nelaimės. Kas do našumėlis tavo — kaip atvaša iš kelmo. Oi, tu kreželi, motinos pamestas. O kas bent girdėjo apie tėvą? Jam nė motais, niekadėjui. Tu taip ir nežinosi, nebeatseksi savo tėvų pėdsakų. Acha... Bet yra teisybė sviete, ir žio, kaip tu lapote lapoji.

JIE STOVĖ SARGYBOJE

Du pingvinai Pietų ašigaliu srityje nekrepia dėmesio į sniegą ir akiliai seka Amerikos - Naujosios Zelandijos tyrinėtojų stovyklą Cape Hallet.

LABORA

Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grūdus
Ir dirvos neapleisk! Tuomet, kada jausi,
Kaip kūns ima stingti, dvasia jau susnūdus,
Vėlu juk prie darbo: nė sėsi, nė paisy.

Kol dega krūtinėj ugnis šventa toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinu stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko!

Kol dar idealais, brol, besigėrėsi,
Siek idealo, tik doro ir aukšto,
O skubink! Paskui tu... jį išsižadėsi
Dėl trupinio aukso, gardaus valgio šaukšto.

Gyvenimo knygą skaityk laps į lapą,
Nestodams, kad kartais į tinginius kliuvs,
Tu nesupelytum ir neitum į kapą
Be likusio ženklo: kad žmogumi buvęs.

O jeigu sunkiam darbe savo
Ir, nykstant jėgoms jau, nuliūsi, nerimsi,
Tai žvilgtelk į darbą jaunų draugų tavo —
Vienoj akimirkoj iš naujo atgimsi.

Vincas Kudirkas

Ona Kairienė

Birželio 13 d. Kaune mirė Ona Leonaitė - Kairienė, socialdemokratų veikėja. Pasinaudodami gražiu M. Karoso straipsniu, kuris yra išspausdintas "Darbo" paskutiniame numery, norime supažindinti su velione ir Keleivio skaitytojus.

Ona gimė 1898 m. gruodžio 14 d. Turkestane, Azijoje. Ten jos tėvai Celina ir Petras Leonai ano meto sąlygomis buvo priversti laikinai apeisti Lietuvą.

1906 m., po audringų revoliucinių įvykių, visa Leonų šeima galėjo grįžti Lietuvon ir apsigyveno Kaune. Prasidėjus pirmajam pasauliniam karui Leonai turėjo apeisti Kauną, pirmą apsigyveno Vilniuje, o vėliau Maskvoje.

Ona dar tik būdama gimnaziste Kaune jau priklausė slaptam lietuvių moksleivių būreliui, o Vilniuje jau buvo ir jo vadovybėje.

1918 m. Leonai grįžo Lietuvon, Ona kurį laiką tarnavo, o 1920 m. išvyko mokytis teisės mokslų į Šveicariją, iš ten persikėlė į

Berlyną. 1927 m. ji baigė teisių skyrių Kauno universitete, vėliau gavo teisę verstis advokatės praktika.

1923 m. Ona iškėjo už socialdemokratų vado Stepono Kario, ir per 21 metus jie abu dūsiškai mišiai žiūrėjo į jausmo ir idėjinį pažiūrų suvienytą žingsnį tiek šeimos gyvenime, tiek visuomenės darbe.

Ona įsijungė į Lietuvos Socialdemokratų Partijos darbą, kartu su kitais draugais kelis kartus atstovavo partijai tarptautiniuose socialdemokratų kongresuose, rašė jos spaudai, tautininkų diktatūros laikais buvo socialdemokratų leidžiamų žurnalų "Darbo Visuomenės" ir "Minties" redaktorė, kaip advokatė teikė teisinę pagalbą jos reikalingiems.

Ji ir partiniam darbe į žmonių santykius visuomet mokiavo įnešti tą šiltą nuosirdų draugiškumą, kuris šildė ir skatino patį darbą.

1944 metai buvo didelis lūžis ir Onos gyvenime. Gegužės pradžioje vokiečių gestapai išaiškinus Vyriaus-

siojo Lietuvos išlaisvinimo Komiteto sudėtį, jos pirminkas S. Kairys turėjo eiti į visiską pogrindį. Neįstengęs jo suimti, gestapas suėmė Oną ir ją išlaikė savo rūsiuose 2 savaites. Niekas jos neišgavo, gestapininkai ją paleido. Frontas artėjo, reikėjo vienai apsispręsti, kas daryti — pasilikti ar pasitraukti, nes vyras iš Vliko buvo gavęs pavedimą vykti į Švediją ir ten organizuoti Lietuvos vadovavimo veiklą, ir todėl nuos Onos buvo atskirtas.

Ji pasiliko, ir spėjama, kad taip nulėmė jos pareigos jausmas broliui invalidui. Ji jį globojo tėvams mirus, neturėjo širdies palikti jo vieno ir dabar.

Kurį laiką bolševikai jos nelietė, bet 1948 metais ji buvo išstremta į Sibirą ir apgyvendinta Jakutsko srityje. Vežama pasiėmė ir broli invalidą.

Ten ji dirbo visokią darbą. Kankino ne darbas, bet vienuma, gyvenimas be turinio, savųjų ilgesys, veikė materialinis skurdas ir labiausia nežina, kas bus toliau. Taip praėjo 8 metai, kol 1956 metais gavo leidimą grįžti Lietuvon.

Tremtį ištvėrė, bet grįžo suvargusi, greitai pradėjo ir rimtai sirgti — kelis mėnesius išgulėjo ligoninėje po vidurių operacijos, po jos atsigavusi gavo širdies priepuolį, kuris pasikartojęs nutraukė jos gyvybės siūlą.

Devynius mėnesius prieš mirtį Ona rašė saviesiems Amerikon:

"Gyvenau mažos skruzdžių gyvenimą. Niekas geru nesu padariusi. Man gyvenimas buvo gražus ir laimėję ir kančioje; mirtis man poilsis saldus didybėje savo galingoje. Neveidmai niavau, mylėjau žmones, savo tėvynę... Paciose mano gyvenimo sunkiausiose sąlygose pajėgiau neužkietėti širdimi. Tai bus ir viekas, ką sugebėjau".

Savęs nemačiusi ir savęs nemokėjusi vertinti, Ona, savo amžių praleidusi kilnios sielos tarnyboje kitiems, ramia sąžine suvedė gyvenimo sąskaitą su nuosirdžiu įsitikinimu, kad buvo padaryta, kas reikėjo padaryti; jos pajėgumo ribose padaryta netgi su dideliu kaupu. Mažoji "skruzdytė" visa savo asmenybe

nešė į aplinkos gyvenimą šilumą, teikė pagalbos reikalingiems, lygino nesutarimus kur jie bebūtų, save atidavė kitiems pati to nežinodama. Nelaukė ji kitų dėkingumo ir mokių pateisinti net tuos, kurie jos gyvenimo galą padarė eiliniam žmogui nepakeliamu bandymu. Atlaidi kitiems buvo kieta sau savo pareigose artimiesiems ir visuomenei. Nežinojo nuolaidų savo įsitikinimams. Nuostabos fizinio trapumo suderimas su nepalaužiamą jėga viename asmenyje.

Dabar ji ilsisi Petrošiūnų kapinėse, kur ją palydėjo artimieji draugai ir tylomis su ja atsisveikino. Tylėti tauru, kai reikalaujama meluoti. O juk būtų buvęs melas, jei prie jos naujai supilto kapo nebūtų buvę pasakyta, kas yra didysis kaltininkas to, kad tokiais be laiko supiltais kapais yra nusėtas Sibiras, Lietuvos miškai ir vis gausėjanti mūsų kapinių brolija, nutilusi

IDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS Paciam Skaityti ir Kitam Dovanoti

LIETUVA BUDO. Stepono Kario labai vaizdžiai ir idomiškai parašyti atsiminimai, kaip Lietuva kėlėsi iš miego, geriausia dovana kiekvienai progai, gražios kietas žvilgsnis, iliustruota. 416 puslapių, didelio formato. Kaina \$5.50

PIEVŲ MISKAS. Balio Sruogos neužmirštamas aprašymas, ka jis ir jo nelaimės draugai iškentėjo nacių koncentracijos stovykloje. 483 puslapiai. Kaina \$5.00

MISKAS ATEINA RUDUO. Marius Katiliskio romanas. Ištisa Aukštaitijos kaimo tipų galerija. 514 pusl., kieti viršai. Kaina \$5.00

NUMONO SONOS. Andriaus Valucko romanas iš 1935 metų Suvalkijos ūkininkų sukilimo prieš Smetonos diktatūrą. Pirmą dalį 280 pusl. Kaina \$3.00

NUMONO SONOS. Andriaus Valucko romanas antroji dalis, 426 puslapiai. Kaina \$4.00

ALTOPIŲ SESELY. V. Putino-Mikolajčio romanas trijose dalyse. Autorius, pats buvęs kunigas, aprašo, kaip kunigas Vasaris išsivadavo kunigystės dėl moterystės. Visos trys dalys įrašytos į vieną knygą, kieti viršai, 631 puslapis. Kaina \$8.50

LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS. Jo meninio formų plėtojimo pagrindai, Paulius Galančis, didelis knygų su daugybe paveikslų, gerame apiriuje. Kaina \$8.50

VALGIŲ GAMINIMAS, parašė keturias namų ūkio agronomės: E. Drasutienė, O. Rndaitienė, E. Starkienė ir A. Šližienė. Didelio formato, su daug paveikslų. Kieti apdarai. Kaina \$7.50

ANGLU-LIETUVIŲ KALBŲ 20. OLYNAS, apie 20,000 žodžių, 368 puslapiai, redagavo V. Baravykas. Rūpinas ir naujovės išsiaiškina žodys, kieti viršai. Kaina \$4.00

SAURTOJŲ TAKELIŲ. K. B. Kriaučiūno atsiminimai iš Lietuvos ir iš Amerikos gyvenimo. 178 pusl., idomi knyga. Kaina \$2.00

ENGVAIS MODAS ISMOKITI ANGLISKAI. Geriausias vadovėlis pradedantiems anglų kalbą mokytis: duoda stariną, anglų kalbos pasiskaidinimą. Kaina \$2.50

ILGINO PAUKŠTĖ. Balio Sruogos trilogiška istorijos kronika, 73 pusl., didelis formatas, gera operia. Kaina \$2.50

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė Dr. D. Plika. Pritaikyta Amerikos lietuviams. 144 puslapiai. Kaina \$1.00

PER KLAUSIŲ ULYTELĘ. parašė Liudas Dovydenas, idomi apysaka, 176 pusl. Kaina \$2.00

REMAICIŲ KRIKSTAS. P. Abelkio parašytas istorinis romanas iš žemaitijos krikšto laikų. Su kietais updarais. Kaina \$3.50

APIE LAIKĄ IR ŽMONES. Poeto J. Aisčio atsiminimai apie Binkį, Viškinį, Tumą, Savickį, Giras ir kt. 249 pusl. Kaina \$2.50

SENAS KAREIVIS MATUTUTIS. parašė Jurgis Jankus. Pasakojimas apie nepaprastą žemaitį, kuris daug nuostabių dalykų padarė, tik nepadarė vieno, kurį tikrai turėjo padaryti. 237 pusl. Kaina \$3.00

PABUCIAVIMAS, parašė J. Grėtas, novelių rinkinys, 185 puslapiai. Kaina \$1.50

SOCIALIZMO TEORIJA. Trumpai ir aiškiai parodo, kaip ketėsi visuomenės santvarka ir kodėl ji vis teisis. Kaina \$2.00

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti šiuo adresu:
KELEIVIS
36 East Broadway

jau amžiams.
Išsėkis, drauge Ona, savo žemėj, kurios Tu ir didelio pavojaus metu nesiryzai apleisti.

IR ASILAS GALI BŪTI LIUDININKU

Jugoslavijoje buvo nuteistas kalėti kaltinamasis pasirėmus tik asilo liudijimu.

Dingo vieno cirko asilo kelnės. Netrukus buvo pastebėtas valkata, kuris nešioja panašias kelnės. Policija jį suėmė ir atvedė prie asilo. Asilas tuoj šoko ant valkatos ir mėgino kelnės nuo jo nuplėsti.

Teisėjui nebeliko abejonių, kad tos kelnės buvo asilo ir todėl valkatą nuteisė.

Užsakė "Keleivį" dovanų

John C. Smith iš Worcester, Mass., užsakė "Keleivį" dovanų metams Charles A. Smithui, ten pat.

GINTARELĖ. J. Narūnės graži pasaka apie žvejų dukrelę, iliustruota, gera dovana vaikams, 24 pusl., didelio formato. Kaina \$0.95.

SUZADETINĖ. J. Titinio 15 įvairių trumpų pasakojimų, 180 puslapių. Kaina \$2.00

BARABAS. Paer Lagerkvisto istorinė apysaka iš pirmųjų krikščionybės laikų Romoje, Palestinoje ir Kipre. Knyga laimėjusi Nobelio premiją. Kaina \$2.25

ŽEME DEGA. J. Savicko užrašai iš 1939 - 1945 metų, kurios autorius karo metais gyveno Prancūzijoje, pirmoji dalis 453 pusl. Kieti viršai. Kaina \$4.50

ŽEME DEGA. J. Savicko užrašai antroji dalis 414 pusl. Kaina \$4.50

REMAITIS RASTAL. Garsiosios mūsų rašytojos pirmoji karo metu Amerikoje parašyti vaizdžiai su rašytojos paveikslu, 128 puslapiai. Kaina 50 centų.

AR ROMOS POPEIUS YRA KRISTAUS VIETININKAS? Parašė kun. M. Valadka. Labai idomi knyga. Kaina \$1.20

CEZARIS. Mirko Jesulio romanas trijose dalyse, kiekviena dalis po \$2. Galima dalimis pirkti arba visas 3 knygas už \$6.00.

NAUJA VALGIŲ KNYGA. M. M. Chelomonienės parašyta: 250 įvairių receptų, 132 pusl. Kaina \$1.25

POPIEŽIAI IR LIETUVA. Kuniga M. Valadkos parašyta knyga, 280 pusl. Kaina \$2.50

A KISS IN THE DARK. J. Jazvė, no angli kalba sudrąs vaizdžiai 160 pusl. Kaina kietais viršeliais \$2.00, tinktats viršeliais \$1.00

ATLAIDŲ PAVESY. P. Abelkio romanas iš žemaitijos kalvarijos pradžios. Kietais viršeliais, 467 puslapiai, kaina \$4.00

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ. arba komunistų diktatūra faktų šviesoje. Trumpa bolševizmo istorija ir valdymo praktika. 120 pusl. daug medžiagos. 96 puslapiai kaina \$6

MIRUSTOS VEIKLOS. M. Goro's apibūdintas sielos išvysta. 290 pusl. Kaina \$3.50

SOCIALDEMOKRATIJĄ IR BOLŠEVIZMĄ. Parašė K. Kriaučiūnas, naujasiomis žiniomis papildyta tautišumu knyrotė. Kaina \$2.50

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA. Parašė E. Vandervelde, vertė Vardėnas. Kaina \$1.00

UPPELIS, parašė Pulgis Andrius, juokingas romanas, 240 pusl. Kietais viršeliais. Kaina \$3.

TAVO KELIAS Į SOCIALIZMĄ. Parašė Leonas Blumas. Trumpas socializmo aiškinimas. Kaina \$2.00

KODEL AŠ NETIKIU Į DIEVĄ. Pilna argumentų, kurie visame idomūs. Kaina \$2.00

JUOZAS STALINAS, arba kaip Kaukazo raudoninkas buvo padidėjęs Rusijos diktatoriumi. Kaina \$2.50

DEL LAISVOS LIETUVOS. Lietuvos socialdemokratų raštai dėl bolševikų okupacijos ir teroro Lietuvoje. Kaina \$2.50

AR ROMOS POPEIUS YRA KRISTAUS VIETININKAS? Parašė kun. M. Valadka. Svarūs tiksliai parašyti. Kaina \$1.50

DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI. Populiari ir naudinga knyga šių dienų klausimams supažinti. Kaina \$0.50

VISUOTINAS TVANAS. Ar galioja toka tvana visi ir ką apie tai moksas. Kaina \$2.00

Enciklopedija ir kumpis

Nelabai seniai skaičiau "Naujienu" priede tokį p. Juozui Kapociui atestatą:

"Enciklopediją leidžia J. Kapocius: jis yra enciklopedijos širdis, ižiebusi enciklopediją ir palaikanti jos gyvybę. Jo drąsi, bet reali fantazija sužerėjo enciklopedijos mintimi čia, išėjimoje, kur šis sumanymas iš karto atrodė utopija..."

Manau, kad niekas negalėtų, jog p. J. Kapociui reikia pripažinti jo drąsą. Imtis tokio rizikingo darbo nedrąs dar nei vienas senesniųjų mūsų leidėjų Amerikoje. Tiesa, vienu laiku enciklopediją leisti buvo užsimanęs A. Olševskis "Lietuvos" leidėjas; jis buvo jau pasikvietęs ir redaktorius — Kl. Jurgelionį, A. Lalį ir kitus — vis dėlto niekas iš to sumanymo neįsėjo.

Todėl p. J. Kapocius tikrai girtinas, kad nepapabūgo imtis tokio milžiniško darbo. Bet ką su tuo turi kumpis?

Kumpio istoriją man pasakojė velionis prof. V. Biržiška, kuomet jis gyveno dar pas Devenius Connecticut valstybėje. Man tenai kartą apsilankius, Biržiška pasakė: "Dienomis prižiūriu Devenius vištas, o naktimis rašau — ir bijau, kad barškanti mano mašinėlė

netrukdytų šeimininkams miego."

Paklaustas, ką jis rašo, atsakė, kad ruošia enciklopediją medžiagą ir turėjęs jau 1,000 kortelių parašytų. Paklaustas toliau, kas čia galėtų tokį veikalą išleisti, Biržiška atsakė: "Dar nežinau."

Vėliau jisai pasiskolino "Keleivio" kompleksus ir iš jų rinko medžiagą apie Amerikos lietuvių. Kartą aš pradėjau jį barti, kad nepasirūpino atsivežti Lietuvoje išleisti enciklopedijos toms, kurių jis buvo vyriausiasis redaktorius. Čia jis pasakė, kad bėgant iš Lietuvos visų pirma rūpėjo išnešti gyvybę, todėl jis pasižėmė kelienei ne enciklopediją, bet didelį kumpį.

"Jeigu būčiau pasiėmęs 7 toms enciklopedijos", aiškino jisai, "tai su tokia našta nebūčiau Amerikon atvykęs. Būtų žuvusi ir enciklopedija ir aš pats. Bet kai turėjau kumpį, tai išlikau gyvas, atvykau Amerikon ir čia sukursiu naują enciklopediją"

Todėl, atrodo, kad Amerikos lietuvių enciklopedijos mintis išėjo iš velionies V. Biržiškos, nes jis pirmutinis ir medžiagą jai pradėjo ruošti. Bet kaip jis šiuo reikalu suėjo į kontaktą su p. J. Kapociu, apie tai aš niekad nesiteiravau. Žinau

tik tiek, kad pradėjus p. Kapociui enciklopediją leisti, velionis Biržiška buvo vyriausiuoju jos redaktorium.

Taigi, kalbant apie p. Kapocius leidžiamą enciklopediją, nereikėtų užmiršti ir velionio Biržiškos.

S. Michelonakis

BROOKLYN, N. Y.

A. Babravičius dviejų metų mirties sukaktis

Prieš dvejus metus gruodžio 29 d. mirė Antanas Babravičius, kilęs iš Zapalkos kaimo, Prienų parapišios, gimęs 1890 m., Ameriką atvykęs 1907 m., gyvenęs Arkadia, Pa., vėliau apsigyvenęs Des Moines, Iowa, ir ten gyvenęs iki mirties, palaidotas Brooklyne Greenwood kapinėse.

Paliko liūdinčių draugų ir gimičių Brooklyne, New Yorke, pusbrolių, pusseserės Bubelių, Kapocių ir Banionai, pusbrolių ir pus-

seserį Valašinių ir Bartasiūnų vaikai Pennsylvanijoje; brolio vaikai Pittsburgh, Pa., ir Athens, Wis., gimėnės Karpauskai, Kirtikliai, Stankevičiai ir Alesynai; giminaitis Anthony Burthas ir brolis Juozas Cikagoje; buvusi žmona, sūnus ir dukterė Des Moines, Iowa; sesuo Ona Kapocienė, jos sūnus Petras su šeima Lietuvoje.

Užžėlė tie takeliai, kuriais Tu vaikytinėjai, bet mes Tavęs nepamiršome. Išsėkis ramiai šios šalies žemelėj!

Joseph Babravičius
Chicago, Illinois

Vietinės žinios

(Atkelta iš 8-to pusl.)

Po paskaitos dr. M. Gimbutienės dar turėjo atsakyti į klausimų, kurie domino susirinkusius.

Prieš paskaitą Klubo pirmininkas dr. J. Girnius priminė paskutiniųjų dienų žymesnes sukaktis. Visų pirma dr. Vinco Kudirkos

gimimo 100 metų sukaktis gruodžio 31 d. Bostone to įvykio didysis minėjimas rengiamas sausio 18 d., ragino jame dalyvauti.

(Ta proga šiame susirinkime St. Santvaras padėk-lamavo V. Kudirkos "Marniesiems").

Gruodžio 20 pagal senąjį kalendorių prof. Steponui Kairiui sukanka 80 metų.

Gruodžio 26 d. 60 metų sukako prof. Juozui Rukaičiui, klubo nariui, kuris lyvavo susirinkime ir kuriam įteikta Putino knyga "Sukilėliai" su visų dalyvių parašais.

Kavos metu pirmininkas priminė žymesnius įvykius Amerikos lietuvių kultūriname gyvenime (dailės ir Maželio foto nuotraukų parodos Chicagoje, Liandsbergio Penkių stulpų turgaus aikštėje Clevelande ir Sruogos "Milžino paunksmės" Montrealyje vaidinimai, naujos knygos — Katiliskio, Gražulio, Vinco Krėvės raštų V-sis, L. Enciklopedijos XVI-sis t. ir kt.).

Sausio mėnesio susirinkime paskaitą skaitys istorikas V. Trumpa iš Washingtono, D. C.

Z-is Sveikinimas iš Texas

Kalėdų proga dr. Justin J. Johnson iš San Antonio, Texas, atsiuntė šitokį sveikinimą:

"Trys Texas lietuviai sveikina Bostono lietuvius".

Svečias iš Kanados

Jonas Galminas, gyvenantis Cobalt, Ont., Kanadoje, atvyko į Bostoną atostogų praleisti. Ta proga jis lankėsi ir mūsų įstaigoje, pratęsė prenumeratą, paliko dovanų ir Maikio tėvui.

KIMBARAS ZOLĖ

Kimbaras Zolė gerai nuo inkstų ir puslės ligų, šlapinimosi kanalo uždegimo ir nuo odos išbėrimo. Ramunės žiedai europiškai ir Ramunės arbata yra visada gerai išsigerti.

Medveža žievės yra vienos iš geriausių dėl vidurių užkietėjimo. Pas mus galite gauti visokių žolių ir šaknų, kurios tik randasi kur pasaulyje. Turime ir medaus — Kubos medaus, liepos žiedų medaus, dobilų ir orančių medaus. Medaus per paštą nesiumčiame.

Alex. Mizara
414 W. Broadway
So. Boston 27, Mass.
Užsakykite i Alexander's vietą.

ŽODYNAS

A. LALIO

Lietuvių-Anglų ir Anglų-Lietuvių.

1254 Paspapis

dvigubos spallos

Kaina \$14

Pinigus siųsti kartu su užsakyamu

Dr. D. PILKA
546 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Galit Siųsti Tuos Bargeno
Paketus Iki Sausio 10 d.

PAKIETAS XGI — \$36.00

3 jardai vilnonės medžiagos vyrų apsiaustui, sunki, gerai nesiojasi, spalvos tamsiai pilka, kietkuota ir mėlyna.
3 su trečdaliu anglų worsted medžiagos kostiumams, mėlynos, rudos ar pilkos su baltais dryžiais.
3 jardai gero pamušalo, pritakinotos spalvos prie medžiagų.

PAKIETAS XL3 — \$37.00

3 jardai grynios vilnos Velour medžiagos moterų apsiaustams, juodos ar mėlynos spalvos.
3 jardai grynios Botany vilnos Serge moterų kostiumams mėlynos, tamsiai žalios ar vynu spalvos.
3 jardai dirbtinio šilko pamušalo, pritakinotos spalvos.
2 jardai rajono medžiagos šiltai blusškai baltas raštas ant šviesiai rudo ar pilko dugno.

PAKIETAS XF15 — \$18.50

2 svarai 3 unc. cukraus 1/2 svaro arabatos
2 sv. šokolado plytelės 1/2 svaro razinkų
1 sv. šokoladinių saldinių 1 gabalas muilo Lux
2 sv. Danijos kiaušienos 20 Kalėdų žvakelių

— I aukščiau paduotas kainas įeina viskas —
REIKALAUKITE specialinių sąrašų kitų standartinių maisto pakietų Kalėdoms, ar sudarykite patys pakietus iki 44 svarų svorio.

Mes patariame naudotis mūsų greitu oro paštu patarnavimu vaistams su receptais ar be receptų siųsti.

Tazab of London

51 Reservoir St. CAMBRIDGE, Mass. Tel: KI 7-9705

MES ATLEIKAM ...

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- ◆ BIZNIO KORCIUKIŲ
- ◆ SPAUSDINTŲ VOKŲ
- ◆ LANKŲ SU ANTVALIAIS
- ◆ BET KOKIAI PRAMOGAI BILIETŲ
- ◆ PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivio" spaustuvi padarys tamstoms viską ir nusiųs greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuvi. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

Moters širdis ir rudens oras vienodai nepastovūs.

Japonų priežodis

PARDUODU

2 tinklus (trupnyčias) 3 palai po 32 jardus ilgio, 6 pėdos platumo. Galima žuvauti giliame ir negiliame vandenyje. Tikro lino tinklai. Kelia 300 svarų žuvies iš karto. Kreiptis: M. Masgialis, 46 Ellsworth St., Worcester, Mass.

NEW ERA SHAMPOO

To remove dandruff artificiality is dangerous to scalp: it will cause loosing and gray hair. NEW ERA will prevent all hair troubles, it will make your hair new shiny as you never had before.

Mail \$2.00 for 8 oz. bottle
Frank Bitanton
327 E. Exposition
Denver, Colorado

Jieškojimai

Jonas Gatavskas ieško savo brolių Juozo ir Stasio Gatavskų. Marė Lukoševičutė ieško savo sesers Onos Lukoševičutės. Ieškomieji patys arba kas juos žino prašome atsiųsti šiuo adresu:
Alik Armin
2444 Mass. Street
Gary, Ind. (1)

SIRDIS

Duok man, mano sūnau, savo širdį, Ir tepamėgsta tavo akis mano keliais.
Dievas tai sako? S. P. Z. 23:26. A. A.

Apvalyk savo odą

Stebėtinas Naejan Gydymas Doro Stebėtinas

Džiaukis švaria, malonia oda, laisva nuo visokių negratių ir nepatogių veido ir odos dėmių! Stebėtina nauja TROPICANA OINTMENT (mossis) garantuotai pagelbės jums nuo psoriais simptomų, ekzemos, spuogų, juodgalvių, odos lupėjimosi ir kt. išvirsinių priežasčių išaukty odos dėmių. Be riebių, netepantis ir nenkenksmingas jautriausiai odai. Nesvarbu, ką jūs bandėte ir kiek ilgai jūs kentėjote, bandykite TROPICANA OINTMENT.

Nesiskų Pinigų—10 Dienų Bandymas
Kad įsitikintumet, kaip gepaprasitai tas stebėtinas vaistas veikia, padarykit 10 dienų bandymą be rizikos. Nesiskų pinigų. Atsiųs tik savo vardą ir adresą. Kai Tropicana Ointment ateis, užmokėk liūkanešui \$2 ir C. O. D. pašto išlaidas. Arba atsiųs \$2 ir mes apmokėsime pašto išlaidas. Jei nepatenkintas nepaprastais rezultatais, grąžink ir atgausi savo pinigų.

I Kanadą ir kitur \$2.50, mokėti iš kalno.

TROPICANA Dept. 5
P. O. BOX 305
CLINTON, INDIANA

VAISTUS I LIETUVĄ

ir i VISUS KRASTUS už GELEŽINIS UZDANGOS.
Mes siunčiame kasdien. Pristatymas garantuotas. Atsiųskite mums laiškus ir receptus iš senojo krašto, arba užsakykite asmeniškai.

VERNON DRUG, INC. J. P. BUJNICKAS, Reg. Ph. sav.
100 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

46 metai aprūpina Worcesterį ir apylinkę vaistais

KNYGA, SVIESA, MEILE IR LAIME

SAULĖS RŪSTYBĖ. Kaip iš jaunatvės fontano tryksta iš šitos knygos (romano) ne tik tiktai vaikystės bei jaunystės poetija, bet drauge ir viduramžio vaisingas, kūrybingas gyvenimas, džiaugsmas, meilė ir laimė. 311 psl. Kaina tik \$2.
CIKAGOS SESELIŲ. Baisiai aštrūs siurpuliai eina per visą skaitytojo kūną, kai jis šitos knygos apsakymus skaito ir mato, kaip žmonės vargsta ir kenčia po karaliaus Dolerio padu. 316 psl. Kaina \$2.00

SIRDIES RŪMAI. Ir džiaugsmo, ir liūdesio asarų nesulaiko skaitytojas, kai jis šią knygą (romaną) skaito ir jaučia, ir mato ką? Jis pats ras skaitydamas. 449 psl. Kaina \$2.

SLIAPTARNIAI. Šita didelė knyga labai vaizdingai parodo Amerikos lietuvių ne tik tiktai vargus, kovas ir kančias svetimoje žemėje, bet kartu ir labai didelę meilę savo gimtiniam kraštui ir jo žmonėms. 652 psl. Kaina tik \$2.00.

Visos 4 knygos sukiu tik už \$5.00.
AMERIKOS LIETUVIAI IR ANGLISKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS. Čia tai jau tikriausiai skaitytojas ras pačius svarbiausius Amerikos lietuvių kultūrinio gyvenimo bruožus ir vartojamas jų kalbos gyvus vaizdus. 366 psl. Kaina \$5.

Visos 5 knygos drauge tik už \$8.00.
Jau šimtai šitų knygų išsiųsta į Lietuvą ir gauta labai daug nuosirdžių laišku, rodančių Lietuvos žmonių didelę meilę Amerikos lietuvių knygoms, kurių jie dieną naktį laukia, o kai gauna, tai jos eina per rankų rankas... (Knygas siunčiame Lietuvon už tą pačią kainą; persiuntimo kaštus apmokame.)

Dr. Alg. Margeris, 3325 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Jungia lietuvius bendram lietuviškam darbui, auklėja tautinį solidarumą, rūpinasi išlaikyti lietuviybę ir remia kovas dėl Lietuvos laisvos ateities.

SLA GYVYBES APDRAUDA IKI \$10,000.

SLA—TAUPOMOJI APDRAUDA iki \$10,000 dešimčiai ir dvidešimčiai metų ypatingai naudinga jaunimui. Po 10 ar 20 metų apsidraudęs gauna pilną apdraudus sumą.

SLA—mažamečių apdrauda—rimtas aprūpinimas atečiai.

SLA—SVEIKATOS ir NELAIMINGŲ ATSIKIMŲ apdrauda duoda pašalpos iki \$325 j mėnesį.

SLA apdrauda—SAUGI, NELIECIAMA ir NEPRARASTINA. SLA nariu galima būti nuo gimimo dienos iki giles senatvės.

Daugiau žinių apie SLA darbus ir apdraudas galite gauti SLA kuopose, kurios yra visose žymesnėse lietuvių kolonijose ir SLA Centre. Rašykite tokiu adresu:

DR. M. J. VINIKAS

307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

SVARBUS PRANEŠI MAS SIUNTEJAMS

DOVANŲ PAKETŲ I U.S.S.R.

Mums malonu pranešti, kad nuo sausio 1, 1959, jūs turėsite galimybęsiųsi dovanų siuntinius i U.S.S.R.

SUMAŽINTA PATARNAVIMO KAINA

Nauji siuntiniams siųsti tarifai ir kainos nustatytos, kad palengvintų ir suprastintų siuntinių sutvarkymą, išsiuntimą ir pristatymą gavėjui, o taip pat pagerinti bendrą patarnavimą.

Kad pasiektume reikiamos naudos pasinaudodami naujomis kainomis ir siuntimo tvarka, siųskite siuntinius per vieną iš žemiau išvardintų firmų, kurios yra

VIENINTELES FIRMOS OFICIALIAI PRIPAZINTOS

siuntiniai ms siųsti

I kainavimai ir patarna vims visur tie patys

Prašome kreipkitės j bet kurią šių firmų smulkesniai informacijai, gaukite skyrių sąrašą ir kitų informacijų

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC. GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
220 So. State St., Chicago 4, Ill. 1991 Broadway, New York 23, N. Y.
Tel. WAbash 2-9354 Tel. LYceum 5-0900

GENERAL PARCEL & TRAVEL POCKAGE EXPRESS CO. & TRAVEL CO., INC. AGENCY
135 West 14 St., New York 11, N. Y. 1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y.
Tel. CHelser 3-2583 Tel. INgersol 7-7272

UNION TOURS, INC.

1 East 36 Street, New York 16, N. Y.
MURray Hill 6-1155

Persiunčiami Siuntiniai i SSSR, Lietuvą, Estiją, Latviją ir Kitas SSSR Dalis
Naudokitės patarnavimu patikimos, atydišios ir skubios firmos

GENERAL PARCEL AND TRAVEL CO., INC.

Licensed by USSR
135 W. 14th St., NEW YORK 11, N. Y., Tel. CH 3-2383

Atidaryta kasdien 9—6, sekmdieniais 9—4

MOSŲ SKYRIAI

308 W. 4th Street 332 Fillmore Ave. 132 Franklin Ave. 141 2nd Ave
SO. BOSTON, MASS. BUFFALO 6, N. Y. HARTFORD, CONN. NEW YORK CITY
Tel. AN 8-5040 Tel. MOhaw 2674 Tel. CHapel 6-4724 Tel. YU 2-0390
900 Literary Rd. 39 Raymond Plaza W. 11339 Jos. Campus 632 W. Girard Ave.
Cleveland 13, Ohio NEWARK, N. J. DETROIT 12, MICH. Philadelphia 23, Pa.
Tel. TOWer 1-1461 Tel. Market 2-2877 Tel. TOWNsend 9-3960 Tel. WALnut 5-8878

Visais klausimais, ryšy su persiuntimu siuntinių, jūsų giminėms ir draugams, kreipkitės j mūsų patyruis, atydišios ir atydišios skyrių vadovus, kurie maloniai suteiks jums visą norodumą.

PRADŽIUGINKITE SAVO ARTIMUOSIUS SIUNTINIŲ KALEDOMS.
Mūsų didžioji firma, turėdama tūkstančius patenkintų klientų, 100% garantuoja siuntinių pristatymą. Kiekvienas siuntinis išsiunčiamas laiku 48 valandų ir adresatą pasiekia per 6-7 savaites (oro paštu laike 7-12 dienų).
Mūsų įstaigoje yra didelis pasirinkimas pirmos rūšies maisto produktų, pramonės gaminių: skarelė, avalynė, laikrodžių ir kitų dalykų patalios kompozicinis kainomis.

Vietinės Žinios

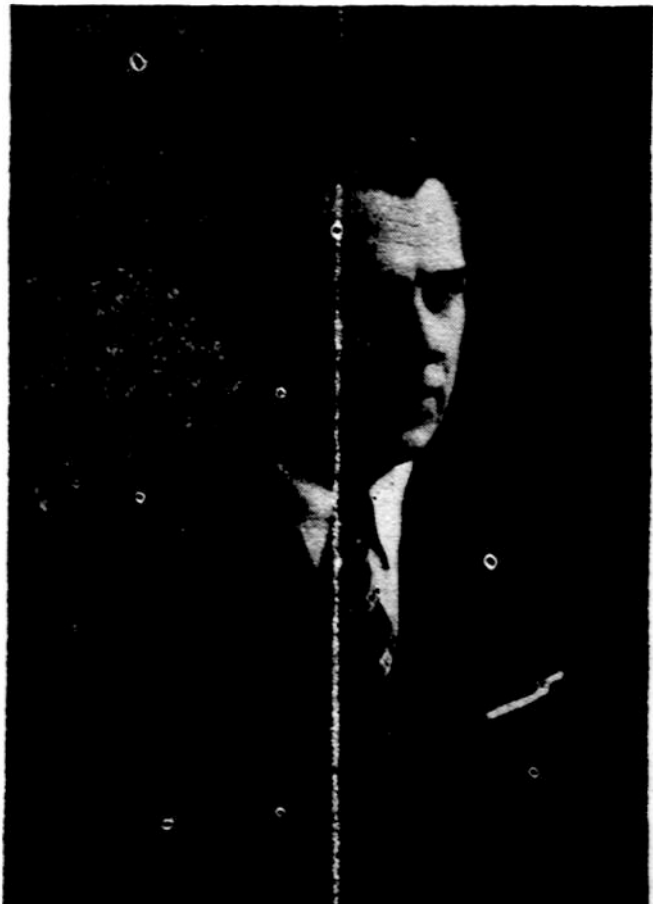
VINCAS KUDIRKA SAUSIO 18 DIENĄ

Sausio 18 d. Thomas Park mokyklos salėje bus iškilmingas dr. Vinco Kudirkos gimimo 100 metų sukakties minėjimas.

Jame bus vaidinamas 6 veiksmų spektaklis "Vincas Kudirka", kuris vaizduoja mūsų tautos didžiojo žadintojo Vinco Kudirkos gyvenimą ir tą aplinką, kurioje jis gyveno—žandarus, knygnešius ir kt.

Susitvarkyme iš anksto taip, kad visi galėtume toje šventėje būti. Biletai tik \$2, moksleiviams 50 centų. Jų galima gauti: Keleivio įstaigoje, Minkų krautuvėje, Lithuanian Furniture krautuvėje, B. Kalvačio ir V. Stelmoko įstaigoje.

ANTANAS GUSTAITIS

Rašytojas Antanas Gustaitis yra Bostono Dramos Lietuvių Sambūrio vyriausiasis galva, nes jam tenka rūpintis ne tik administracijos, bet ir kitais reikalais. Jis atkūrė ir Inčiūros veiklą "Vincas Kudirka", kuris bus vaidinamas sausio 18 d., kada Bostone bus minima Vinco Kudirkos gimimo 100 metų sukaktis.

Kalendorius jau riškloje

Keleivio 1959 metų kalendorius jau išspausdintas ir atiduotas rišklon. Tuoj po Naujųjų metų jis bus pradėtas siųsti tiems, kurie jį iš anksto užsisakė.

Kas dar neužsisakė, užsisakykite. Kaina nepakelta, tik 50 centų.

Kur kas sutiks Naujuosius Metus?

Vieni pasitiks namuose, svečiuose pas artimuosius ir panašiai. Bet labai daug kas dalyvaus dideliuose bendruose sutikimuose restoranuose, viešose salėse, kuriuos rengia tų įstaigų savininkai ar atskiros organizacijos. Iš tokių paminėtini:

Tautinės S-gos namuose, kurio programai vadovaus Stasys Santvaras;

Aperon Plaza salėj Roxbury, kurį rengia Sporto Klubas Dainava su studentais santarpičiais;

Lietuvių Piliečių Draugija savo patalpose, 368 West Broadway, So. Bostone.

Legionierių Stepono Dariaus posto patalpose.

Minkus ištiko nelaimė

Praeitą penktadienį netoli "Keleivio" įstaigos, Flood aikštėje, į Stepono Minkaus automobilį įvažiuavo didelis lėntų prikrautas sunkvežimis, kuris labai sužalojo Minkaus mašiną. Apdaužė ir vairavusį St. Minkų ir kartu važiuosią Valentiją Minkienę.

Linkime ponams Minkams greitai pasveikti.

Be pasigailėjimo

Gubernatorius ir Kelių saugumo komisija, sujaukinti dideliu aukų skaičiumi keliuose Kalėdų metu (N. Anglijoj jų buvo 23), išpėja visus vairuotojus, kad Naujųjų Metų savaitgalį bus atimti leidimai iš visų, kurie bus pagauti nusižengę eismo taisyklėms. Girti bus suimami.

Tam įsakymui vykdyti šį savaitgalį bus pasiūsta daugiau kaip 5,000 pareigūnų prižiūrėti kelius.

Garniai dar neišlėkė

Nors jau ir šalta, bet dar nevisi garniai išlėkė į šiltesnius kraštus, nes vienas jų gruodžio 23 d. Irenai ir Broniui Baškiams (Dorchesterje) atnešė mažą Juliuką Edmuntuką. Jų šeimoje jau bus visos trejetas—du sūnu ir duktė. Sveikiname!

Enciklopedijos naujas tomas jau išėjo

Išėjo Lietuvių Enciklopedijos šešioktas tomas, kuriame yra L raidės dalis. Penkioliktasis tomas yra pavestas Lietuvai, jis išeis vėliau.

Reikalauja panaikinti Pieno kontrolės komisiją

Gubernatorius Furcolo pareiškė siūlysiąs seimeliui panaikinti Pieno kontrolės komisiją, kuri lapkričio 17 d. nutarimu pakėlė pieno kainą Massachusetts valstybėje. Gubernatoriaus nuomone, tą reikalą gali tvarkyti žemės ūkio departamentas.

CARO SARGAI LIETUVOS PERSEKIOTOJAI

Tai Vinco Kudirkos laikų Marijampolės ir Kalvarijos apskrity žandarai. Sėdi jų viršininkai, ypač pasižymėję mūsų tautinio atgimimo kovotojų persekiojimu. Sausio 18 d. vaidinant "Vincą Kudirką" bus ir jie pavaizduoti.

TAI PADARĖ VINCAS KUDIRKA

Gruodžio 27 d. Bostone buvo istorinis įvykis. Pirmą kartą čia buvo suvesti lietuvių spaudos atstovai prie bendro stalo ir painformuoti ne apie informuotojo biznį, bet didelį visuomeninį reikalą, paprašyti pagalbos ir ne papirkimui, bet iš geros širdies, kukliai pavaišinti.

Paprastas, bet atžymėtinas įvykis. Spauda visiems reikalinga, visos organizacijos nori, kad jų tokie ar kitokie parengimai būtų atžymėti. Nori, kad spaudos atstovai visuose juose būtų žinoma, nusipirkę biletą, ir aprašyti. Bet to maža. Nektart jie gauna prikaistų, kad pamiršo parašyti, kokia leidė kepe kugelį, o koks misteris stovėjo už baro ir t.t. Žodžiu, reikalaujama daug, o dėmesio jiems maža.

Enciklopedijos leidėjas Juozas Kapočius pirmasis kitaip pasielgė. Jis į Enciklopedijos patalpas sukvietė visus čia esančius laikraščių atstovus (Keleivio, Naujienų, Draugo, Darbininko, Dirvos, Vienybės ir Tėvynės) ir papasakojo, kaip Bostonas rengiasi pagerbti mūsų tautos didįjį žadintoją dr. Vincą Kudirką. Mat, J. Kapočius yra komiteto, kuris tuo rūpinasi, pirmininkas.

Tas didysis minėjimas bus sausio 18 d. 3 val. popiet Thomas Park salėje. Apie Vincą Kudirką žodį tars prof. J. Puzinas, o Bostono Dramos Sambūris vaidins 6 veiksmų veiklą "Vincas Kudirka". Jame Vincą Kudirką ir Bevardį vaidins buvę Lietuvos dramos aktoriai Henrikas Kačinskas ir Antanas Škėma. Šį kartą geroka dalis: vietos aktorių bus naujų ir bus įdomu juos scenoje pamatyti.

Šiam spektakliui gaminamos visai naujos dekoracijos. Spaudos atstovai jas jau galėjo pamatyti, nes jos ir gaminamos Enciklopedijos patalpose. Pats jos leidėjas vakarais po kelias valandas sušilęs dirba pagal dailininko nurodymus duris, langus ir kitką, kas seniai reikalinga. Matėme jau paruoštus baldus pokyliui dvarininkės Pševaiskienės rūmuose. Jie karališki, tikti ir valstybiniam teatrui. Taigi, spektaklis bus naujas, įdomus visiems, net ir kada nors jį mačiusiems. Bet svarbiausia — jis rengiamas didžiosios sukakties proga mūsų tautos žymiajam sūniui Vincui Kudirkai pagerbti jo mirties šimtmetinį progą. Kas galės tokią dieną namuose pasilikti ir minėjime nedalyvauti? Bostone tokių nebus, o ir iš Worcesterio, Brock-

tono, Lawrence, Providence ir kitų vietovių sąmoningieji lietuviai tą dieną atvyks į minėjimą So. Bostono Thomas Park mokyklos salėje. Bus didelė pagerbimo šventė, kokios yra nusipelnę Vincas Kudirka, kurio nuopelnus senieji ateiviai pirmieji įvertino, išleisdami dar prieš pirmąjį pasaulinį karą jo visus raštus (6 knygų), todėl ir šiame minėjime jų reikia ko daugiau laukti.

Prie minėjimo paruošiamųjų darbų traukiamos visos organizacijos — jaunimo, moterų ir kt., nes V. Kudirka yra visiems brangus.

Pirmininkas prašė spaudos pagalbos — ko plačiau informuoti skaitytojus apie tą minėjimą. Visi pažadėjo tą padaryti. Keleivio skaitytojai dėl to negali skystis — jie buvo ir bus plačiai informuojami ir be abejonės

jų gausus būrys dalyvaus minėjime.

Pirm. J. Kapočiaus pavaišinti išėjome, o Minėjimo komitetas pasiliko tartis įvairiais reikalais — kas ir kaip dekoracijas nugalbės, sustatys, kur ir kaip platinti biletus (jų galima gauti Ivaškiens, Minkų krautuvėse, Keleivio, Kalvačio - Stelmoko įstaigoje, kaina \$2, moksleiviams 50 centų) ir t.t. Tų reikalų yra begalės. Sėkmės komiteto darbas! Neabejosiame, kad turėsime toki minėjimą, kuris bus vertas ilgus metus minėti ir kokio Vincas Kudirka savo didžiais darbais mūsų tautai yra nusipelnęs.

J. V—gas

Žmonės gražiai pieš ir prieš tūkstančius metų

Gruodžio 27 d. mūsų žymioji priešistorinių laikų mokslininkė dr. Marija Gimbutienė Bostono Lietuvių Kultūros Klubu susirinkime papasakojo ir parodė tokių dalykų, kuriuos daug kas pirmą kartą girdėjo ir matė. Ji kalbėjo apie seniausius meno paminklus. Pasirodo, kad buvo žmonių, kurie sugebėjo meistriškai piešti jau prieš kelias dešimtis tūkstančių metų, vadinamajame paleolito, ledų amžiuje, kuris Europoje baigėsi maždaug 8,000 metų prieš Kristaus gimimą.

Daugiausia Prancūzijoje ir Ispanijoje urvuose rasta išlikusių skulptūrų, raizinių ir tapybos, kurių amžių mokslininkai nustatė apie 25-30,000 metų, tai yra iš tų laikų, kada žmonės dar nemokėjo nei namų statyti, nei javų auginti ir gyveno

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos Lietuvių Kultūrinė Radio Programa

WKOX, 1190 kilociklų Framingham, Mass. Sekmadieniais 2 — 3 val. popiet

VEDEJAS—P. VISCINIS

47 Banks St. BROCKTON 18, MASS. Tel. JUNiper 6-7209

The Apothecary Lietuviška Tikra Vaistinė

Parduodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus. Turime vaistų ir vitaminų persiuntimui į Lietuvą ir kitus kraštus, kaip peniciliną, streptomiciną, rifimfoną ir vaistų nuo reumatizmo, atšaldų, strėnų gelimo ir kitų ligų. Jei reik vaistų—eikite į lietuvišką vaistinę. Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm., 382a W. BROADWAY, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON. Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 ryto iki 8 val. vak. išskyrus šventadienius, ir sekmadienį.

DIDŽIAUSIA SIUNTINIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

(NAUJAS ADRESAS) 390 West Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-8764

Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas RUSIJOS valdomas sritis.

Iš naujų rūbų, avalynės, medžiagų, maisto, vaistų ir kitko. Visas išlaidas ir SSSR muitą apmoką siuntėjas.

VAISTUS, MEDŽIAGAS, ODAS GALIMA PIGIAU PIRKTI ŠIOJ ĮSTAIGOJE. PRASYKITE KATALOGŲ.

Iš toliau siųskite siuntinius mūsų viršų nurodytu adresu. Įdėkite daiktų sąrašą ir aiškūs siuntėjo ir gavėjo adresus. Mes, siuntinį perpaakę, pranešime Jums, kiek kainuoja persiuntimas.

Atsiųsti paštą siuntiniai paruošiami greičiausiu laiku.

Dabar galima siųsti iki 44 svarų paketus, jei siunčiamieji daiktai telpa dėžėje, kurios dydis yra 15 x 15 x 12 colių. Oro paštą galima siųsti iki 22 svarų siuntiniais.

ĮSTAIGA LIETUVIŠKA, KREIPKITES LIETUVIŠKAI

Visi siuntėjai įsitikino, kad mūsų įstaiga greičiausiai patarnauja ir persiunčia siuntinius. SIUNTINIAI APDRAUSIT.

Siunčiame su Inturisto įgaliojimais.

iš medžioklės ir žvejybos. Inž. J. Gimbutis padedant, paskaitininkė ekrane parodė daug tų paveikslų, kurie visus stebino. Kitas net išsitarė, kad kaipurie jų yra geresni, negu šių dienų parodose matomi.

Nukelta į 7 psl.

KĄ TIK IŠEJĖS GRAZUS ĮDOMUS DARBO ŽURNALO NUMERIS GAUNAMAS IR KELEIVIO ADMINISTRACIJOJ. JO KAINA \$1.00.

Geriausios namų dažytojos (Painter outside & inside and paperhanger) naudoja aukščiausios rūšies dažus, ir visokių gedimų taisytos su geriausia medžiaga ir garantija, yra

Jonas Starinskas
220 SAVIN HILL AVE. DORCHESTER, MASS. Telefonas: CO 5-5854

V. Vadeiša LIETUVIS BATSIVIS ODA SIUNTINIAMS

Parduodu pirmos rūšies odą, auksinius, padus, vitpadzius siuntiniams į užjūrus nupiginta kaina. Atlieku visus batsivius darbus greit, sąžiningai ir duodu patarimus apie odas. Adresas: 173 Eighth St., So. Boston nuo 7 ryto iki 7 val. vak. išskyrus trečiadienius ir sekmadienius. Telefonas: AN 8-0055

Charles J. Kay (KUČINSKAS)

Lietuvis Plumberis Atlieka visokius "plumbing" darbus ir gazo vamzdžių įvedimo ir taisymo darbus. Kainos priimanamos. Pirmą kartą darote, pasikambinkit, paklauskite mūsų kainų. Telefonas CO 5-5839 112 Mt. Vernon, Dorchester, Mass.

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programa iš stoties WLYN, 1350 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 2:30 iki 3 val. dieną. Perduodamos lietuviškos dainos, muzika ir Magdūtės Pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 East Broadway, So. Bostone. Tel. AN 8-0489. Ten gaunamas ir "Keleivis."

Steponas Minkus.

Kas perka ar parduoda namus, ūkius, biiznius kreipkitės į

Pranq Lembertq REALTOR

597 E. BROADWAY SO. BOSTONE
Saukit nuo 9 iki 7 v. vak.
Tel.: AN 8-7081
o kitu laiku: Tel. GE 6-2887

NAMŲ SAVININKAMS Pentiname namus iš lauko ir vidaus; apkalame šingilais; sutaisome pijazus ir dengiam bei taisom stogus. Prašom kreiptis:

John Petrus
14 Gartland Street Jamaica Plain, Mass. Tel.: JA 4-4576

APSIDRAUSK NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draugiame nuo pohe, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreipkitės:

BRONIS KONTRIM
Justice of the Peace—Constable
598 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2485

BUTAS VIENAM Švariam vyrui ar moteriai (suaugusiems) yra butas su visais patogumais Dorchester. Skambinti: CO 5-8645. (1)

ODOS PADAI Stori, geriausios rūšies, tikri vyriški apnaus odos padai čia vartoti ar siųsti į užjūrus. Atsiųsk betkoki dydį ir \$1 (Amerikoj apmokam pašto išlaidas) šiuo adresu: JEREMIAH BERNAN CO. 287 Congress St., Boston, Mass.

PAMALDOS LIETUVIAMS EVANGELIKAMS

Kas sekmadienį, 12.00 val. So. Bostone, L ir 4th St. BAŽNYCIOJE įvyksta pamaldos lietuviams protestantams. Pamaldas laiko teologas A. JURĖNAS.

A. Jurėnas yra Harvardo universiteto doktorantas ir verči šv. Raštą į lietuvių kalbą.

Dr. B. Matulionis

Vidinis, specialiai planū ir širdies ligos. Prėnas bet kurią dieną, iš anksto sutarus telefonu ar laišku. Tels. 1190, Pascoag, Rhode Island
Adresas: Memorial Hospital
Waltham, Mass.
Antumas: nuo Providence—34 mylios, nuo Worcester—26 m., nuo Boston ar Brockton—50 m., nuo Thompson, Conn.—10 mylių.

DR. D. PILKA

Ofice Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8
546 BROADWAY SO. BOSTON, MASS. Telefonas AN 8-1830

Dr. John Repshis LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8 Nedėliomis ir šventadienis: pagal susitarimą
495 Columbia Road
Arti Upham's Corner DORCHESTER, MASS.

Dr. J. C. Seymour (LANDRU)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas Vartoja vėdinamos konstrukcijos X-RAY Aparatą Pritaikiu Akims
VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8
534 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

Dr. J. L. Pasakarnis Dr. Amelia E. Rodd OPTOMETRISTAI

VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Sėdėdomis—ofisas uždarytas.
447 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY REAL ESTATE & INSURANCE

409 W. Broadway SOUTH BOSTON, MASS. Office Tel. AN 8-0948
Box 37 OMBLE STREET West Roxbury, Mass. Tel. FA 3-5515

KETVIRTIS & CO. JEWELERS

Laukrodžių-Dėmantai Papuošalai
Elektron Prietaisai
Išpūstinai taisomos laikrodžių, žiedų, papuošalų
379 W. BROADWAY SOUTH BOSTON Tel. AN 8-4449

FLOOD SQUARE HARDWARE CO.

Servizavimas A. J. Aloks
638 East Broadway South Boston 37, Mass. Telefonas AN 8-4148
Benjamin Moore Malvos Popluras Stenoma Stiklas Langams
Viskio Reikmenys Namams Reikmenys Pajūriams Viskio Gėrimais Daiktai